

Tomáš Vašica, kierownik oddziału informatyki Urzędu Wojewódzkiego, Tomáš Kupča oraz Petr Dvořák (przy komputerze) podczas prezentacji ortofotomapy.

PROJEKT PSP NOMINOWANY DO EUROPEJSKIEJ NAGRODY

Satysfakcja i wyzwanie

WĘDRYŃIA (hs) – Kolejny raz można się przekonać o tym, że świat dla naszych szkół stoi otworem. W październiku donosiliśmy o sukcesach węgryńskiej podstawówki uczestniczącej w projekcie „Play to learn”. Zajmowała się nim ówczesna klasa druga, która wspólnie ze szkołami z Włoch, Estonii i Walii uzyskała certyfikat jakości e-Twinning Quality Label.

Od 14 do 16 marca odbyła się w Bukareszcie doroczna konferencja e-Twinning, na której ogłoszono i wręczano europejskie nagrody e-Twinning 2008. Gościem honorowym konferencji był **Jan Figel**, członek Komisji Europejskiej odpowiedzialny za edukację, szkolenia, kulturę i młodzież. Węgryńską podstawówkę reprezentowała autorka projektu „Play to learn”, nauczycielka **Irena Rajksa**. Tegoroczna konferencja była poświęcona tematowi:

„Promowanie dialogu interkulturowego”.

Projekt węgryńskiej podstawówki „Play to learn” został nominowany do europejskiej nagrody eTwinning 2008. – *Uzyskanie tego zaszczytnego wyróżnienia bardzo nas cieszy, ponieważ współpraca przy projekcie europejskim to jednak wyzwanie dla szkół, a odniesiony sukces świadczy o tym, że potrafiliśmy mu sprostać. Nominacja do europejskiej nagrody to wyjątkowy wyraz uznania dla naszej pracy i jesteśmy z tego wyróżnienia bardzo dumni* – podzieliła się wrażeniami I. Rajksa, po czym zdradziła również: – *Po zdobyciu wstępnych doświadczeń już myślimy o przystąpieniu do następnego projektu z nową grupą uczniów z tymi samymi oraz nowymi partnerami, których mieliśmy okazję poznać w trakcie trwania konferencji w Bukareszcie.*

FOT. MARTYNA RADLOWSKA-OBRUSNIK

Województwo z lotu ptaka

OSTRAWA (mro) – O tym, jak wiele możliwości daje ortofotomapa, a inaczej mówiąc zespół przetworzonych zdjęć lotniczych, dopasowanych do jednolitej skali i wpasowanych w punkty osnowy geodezyjnej, mogli przekonać się ci, którzy przybyli we wtorek do Urzędu Wojewódzkiego na oficjalną prezentację tej niezwyklej „mapy”. Dzięki ortofotomapie województwa morawsko-śląskiego można podziwiać ukształtowanie terenu regionu, jego zabytki, instytucje, szczyty, doliny, rzeki. Poszczególne zdjęcia robione były z wysokości 500 metrów.

– *Stworzenie ortofotomapy było początkowo połączone z planami rozwoju turystyki* – powiedział „GL” wicehetman **Pavel Drobil**, dodając, że koszt jej sporządzenia sięgnął 15 mln Kč, z czego 75 proc. pokryto z funduszy strukturalnych UE. – *Jednakże w trakcie opracowywania mapy, różniące się od lotniczej tym, iż uwzględniono tu trzy rozmiary przedstawianych obiektów, zauważono, jak wielkie ma ona znaczenie dla bezpieczeństwa ludności* – podkreślił.

– *Będzie to doskonała baza danych dla zintegrowanych systemów zarządzania kryzysowego, których dyspozytorzy naocznie będą mogli się przekonać, czy sprzęt ratowniczy dojedzie po wytyczonych przez nich trasach, i zobaczą, jak ukształtowany jest teren* – zauważył podczas promocji hetman **Evžen Tošenovský**.

Jak dodał, cybernetyczna mapa umożliwi nie tylko „loty” nad regionem, ale także daje podstawy do modelowania złożonych sytuacji. Chodzi na przykład o projekt FLOREON, który przy wsparciu województwa realizuje Wyższa Szkoła Górnicza – Uniwersytet Techniczny w Ostrawie. Będzie to model matematyczny, który na podstawie ilości opadów, przepływów rzek, profilu terenu i innych danych będzie prognozował rozwój sytuacji powodziowej. Stąd władze wojewódzkie przewidują, że mapa będzie w dyspozycji Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Obecna – bazowa mapa – będzie systematycznie rozszerzana. Przewiduje się skanowanie najważniej-

szych obiektów zarówno zabytkowych, jak i przemysłowych w województwie. Już można oglądać (a także zmierzyć, a nawet liczyć okna w fasadach) zamku fryszackiego czy kościoła na Praszycach. W kolejce do wprowadzenia na mapę czekają m.in. wielkie piec w Ostrawie czy Huta Trzyniec. – *Nie do końca jest jasne, jak to będzie z obiektami komercyjnymi, jak hotele czy restauracje* – przyznał w rozmowie z „GL” wicehetman Drobil. – *Ta sprawa jeszcze nie jest rozwiązana. Natomiast chcemy, by mapa żyła, by mieszkańcy regionu zgłaszali do niej wszelkie uwagi. Już niedługo do mapy zostaną wprowadzone ścieżki rowerowe, trasy narciarskie oraz wodne* – uzupełnił. Pytany przez redakcję, czy jest możliwe wprowadzenie do mapy podwójnego nazewnictwa na terenach mieszanych narodowościowo, wicehetman P. Drobil potaknął głową, stwierdzając, że oczywiście, jeśli zapadnie taka decyzja, to można wprowadzić podwójne nazewnictwo na mapie ww. terenów. **Ciąg dalszy na str. 2**

Produkt regionalny ponad regionami

PRAGA/JĄBLONKOW (kor) – Osiem stowarzyszeń z całej RC przydzielających certyfikaty i marki ochronne produktom regionalnym – w tym także to działające u nas, na polsko-czesko-słowackim pograniczu, w ramach Mikroregionu „Górolsko Swoboda” – postanowiło połączyć siły i powołać Stowarzyszenie Regionalnych Znaków Ochronnych (Asociace regionálních značek). Ma ono koordynować współpracę międzyregionalną i zapewnić promocję produktów w RC. Członkowie Stowarzyszenia wybrali na pierwszym posiedzeniu w Pra-

dze swoją prezes - **Terezę Vackovą**. Przypomnijmy, że celem wszystkich stowarzyszeń przyznających marki ochronne jest promowanie regionalnych producentów, którzy pielęgnują tradycyjne rzemiosło i rękodzielnictwo ludowe. Marka ochronna gwarantuje, że produkt wykonany jest przez rzemieślnika z danego regionu, gwarantuje jakość, oszczędne i przyjazne nastawienie producenta do środowiska naturalnego, a także to, że produkt wykonany jest z surowców pochodzących z regionu i tradycyjnymi metodami rękodzielniczymi

Nagrody również dla uczniów

HAWIERZÓW (dc) – Dziś w Domu Towarzystwa „Reneta” rozpocznie się wieczór galowy z okazji przypadającego na jutro Dnia Nauczyciela. W programie kulturalnym wystąpi m.in. ZR „Błędowianie”. Władze miasta uhonorują nagrodami 17 wybitnych nauczycieli oraz 25 uczniów szkół podstawowych i średnich. Wśród nagrodzonych uczniów znajdują się również dwie uczennice PSP w Błędowicach – **Dorota Nowak** (kl. 7), która w ub. r. zajęła 1. miejsce w eliminacjach powiatowych olimpiady matematycznej, oraz **Dominika Czech** (absolwentka szkoły, obecnie uczennica Gimnazjum Językowego w Orłowej), która zajęła czołowe lokaty w olimpiadzie z języka czeskiego – 2. w eliminacjach powiatowych i 5. w eliminacjach wojewódzkich.

SEMIK GMINNY NA X ZGROMADZENIE OGÓLNE KONGRESU POLAKÓW
Bogumin – Dom PZKO Skrzeczów,
28. 3. 2008, godz. 16.00

Wogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie zmienne, opady śniegu lub deszczu ze śniegiem. Temperatura w dzień od 5 do 8 st., w nocy od – 1 do – 4 st. C.
PIĄTEK – Zachmurzenie zmienne, od zachodu deszcz. Temperatura w dzień od 7 do 11 st., w nocy od 0 do – 4 st. C.

PREMIERA W SCENIE POLSKIEJ

Neil Simon należy do grona wybitnych współczesnych amerykańskich dramaturgów i scenarzystów. Przez artystyczny świat Broadwayu uważany jest za twórcę, którego dzieła dają gwarancję stu procentowego sukcesu. Jest również jednym z najczęściej wystawianych dramaturgów w świecie.

Okruchy czułości to historia nietypowego związku matki i córki i skomplikowanych relacji między bliskimi przyjaciółmi. Dramat miał swą polską prapremierę w 1992 r. w warszawskim Teatrze Powszechnym. Przy okazji tamtej inscenizacji przywołano zdanie broadwayowskiego mistrza, trafnie określające istotę jego teatru. „Kiedyś zadawałem sobie pytanie: co to jest śmieszna sytuacja? Teraz pytam: co to jest smutna sytuacja i jak można ją śmiesznie opowiedzieć?” Simon ma niezwykle dar pokazywa-

nia poważnych, trudnych problemów w humorystycznej otoczce.

Wytrawny znawca warsztatu dramatopisarskiego, operujący błyskotliwym dialogiem i soczystym językiem, z wyczuciem bawi swych wi-

zwyyczajania i charakter Evelyn, ale także dlatego, że osoby, które mają ją wspierać, podobnie jak ona, nie bardzo potrafią sobie radzić z życiem. A świat widziany przez Evelyn trzeźwymi oczyma napawa ją przerażeniem.

Neil Simon: Okruchy czułości

dzów, jednocześnie skłaniając ich do refleksji i uświadomienia sobie, że niezależnie od dekoracji i życiowych ról bohaterów sztuki, pisarz właściwie opowiada o ich problemach, lękach i tęsknotach. O poszukiwaniu chociażby okrucichów czułości, jak to czyni Evelyn Meara, czterdziestokilkuletnia piosenkarka, alkoholiczka, która właśnie wraca do domu po kuracji odwykowej. W wytrwaniu w trzeźwości starają się jej pomóc przyjaciele i rodzina. Okazuje się to niezwykle trudne nie tylko ze względu na przy-

W spektaklu Sceny Polskiej wyreżyserowanym przez **Bogdanę Kokotkę**

występują: **Lidia Chrzanówna, Anna Konieczna, Małgorzata Pikus**. Gościnnie: **Krzysztof Cis, Janusz Kaczmarek i Dariusz Waraksa**. Kostiumy zaprojektowała **Monika Sikora-Monkiewicz**.

Przed premierą, która rozpocznie się w sobotę 29 marca o godz. 17.30, można będzie obejrzeć wystawę **Urszuli Miącz-Sobieraj i Wacława Sobieraja pt. Klimaty światła**. Wernisaż wystawy odbędzie się w Galerii Teatru Cieszyńskiego o godz. 17.00. **Scena Polska**

Znad Wisły

■ **Polacy chcą Traktatu Lizbońskiego.** Polacy nie boją się, że Traktat Lizboński doprowadzi do przejścia ziem zachodnich przez Niemców czy do legalizacji w Polsce małżeństw homoseksualnych – pokazuje sondaż PBS DGA dla „Gazety Wyborczej”. Przed takimi „zagrożeniami” Polaków przestrzegał w swoim orędziu prezydent Lech Kaczyński. 64 proc. ankietyowanych w sondażu „Gazety” jest zdania, że ratyfikacja traktatu nie doprowadzi do przejścia przez Niemców ziem zachodnich, takie zagrożenie widzi 21 proc. Jeśli chodzi o małżeństwa homoseksualne – tylko 19 proc. pytanym ocenia, że traktat doprowadzi w Polsce do ich legalizacji, a aż 69 proc. uważa, że nie. Polaków zapytano także o ratyfikację traktatu z Lizbony. W świetle sondażu aż 65 proc. Polaków jest za jego przyjęciem, przeciw – tylko 15 proc.

■ **Bilans świąt** to 50 ofiar śmiertelnych i 472 osoby ranne w 345 wypadkach. Policjanci zatrzymali w sumie 1332 nietrzeźwych kierowców. Jak poinformował we wtorek Robert Horosz z wydziału prasowego Komendy Głównej Policji, najbardziej tłoczno było na drogach w Wielki Piątek i w drugi dzień świąt. Tuż przed świątecznym weekendem część Polaków zdecydowała się na wyjazdy do rodzin; w poniedziałek – na powroty do domu.

■ **Ekspertyzy konstytucjonalistów dotyczące prezydenckiego projektu.** Wiceszef klubu PO Grzegorz Dolniak powiedział, że ekspertyzy w sprawie zgodności z konstytucją prezydenckiego projektu ustawy ratyfikacyjnej w sprawie Traktatu Lizbońskiego są dla tego projektu „miażdżące i krytyczne”. Dodał, że w tej sprawie jest gotowych dziewięć (na dwanaście) ekspertów przygotowanych przez konstytucjonalistów. Ekspertyzy zostały zlecone przez marszałka Sejmu i Kancelarię Premiera. Prezydencki projekt ustawy ratyfikacyjnej przewiduje, że w sprawie ewentualnego odstąpienia od zapisów Traktatu Lizbońskiego dotyczących kompromisu z Joaniny i protokołu brytyjskiego do Karty Praw Podstawowych konieczna jest zgoda prezydenta, rządu i parlamentu.

■ **Orędzie Wielkanocne prymasa Polski.** – *Wielkanoc to fundamentalne i zasadnicze święto, porównywalne do stworzenia świata, który jest zdolny do ciągłego odradzania i odnowy* – powiedział w Wielką Sobotę prymas kard. Józef Glemp w swoim orędziu. Dodał, że odradzanie się świata jest możliwe dzięki zwycięstwu Chrystusa nad śmiercią, woli każdego wierzącego wyzwolenia się z grzechu, z przywar, nałogów. Na postawione przez siebie pytanie, dlaczego Wielkanoc jest tak wielkim świętem, prymas odpowiedział, że to jest dzień światła. Podkreślił, że święto Wielkanocne – *jest największym wydarzeniem w świecie religijnym.*

■ **Huta Stalowa Wola na sprzedaż** – *Kilka światowych koncernów interesuje się wykupieniem od Skarbu Państwa 56 proc. udziałów w Hucie Stalowa Wola SA* – pisze „Nasz Dziennik”. Wśród firm postreganych jako ewentualni przyszli inwestorzy strategiczni dla stalowolskiej huty są przedstawiciele branży budowlanej: brytyjski „JBC”, szwedzkie „Volvo”, „Hyundai” i „Hitachi”. **Opr. (mro)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSNIK
Obok ogrodu Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie ma wyrosnąć czteropiętrowy blok. Właśnie trwają prace ziemne.

Biura na placu budowy?

OSTRAWA (mro) – Zupełnie jak na placu budowy może od paru dni poczuć się petent (zresztą nie tylko on...) w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie. Hałas mechanicznych pił towarzyszący wycinanie drzew i odgłosy pracy koparki dochodzą tuż zza płotu, z miejsca, gdzie ma powstać czteropiętrowy blok mieszkalny.

Pracownicy konsulatu, nie wyłączając konsula generalnego RP **Je-**

zego Kronholda, zdumieni są postawą władz miasta. – *Budowa maszynowego bloku w dzielnicy o willowym charakterze rozbija cały układ przestrzenny* – zauważa J. Kronhold, dodając też, że destrukcyjny wpływ prowadzonych prac na przyrodę jest bardzo wyraźny. – *Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego odbyła się bez konsultacji z konsulem* – zaznacza.

Będzie nowoczesniej

BYSTRZYCA (kor) – Nowoczesny czesko-polski kompleks szkolny imponuje wszystkim, którzy mieli możliwość go zwiedzić. Dodatkowo władze Bystrzycy szykują remont niektórych jego obiektów. Jak poinformował nas wicewójt **Roman Wróbel**, modernizacji wymagają przede wszystkim: budynek polskiego przedszkola oraz jeden z gmachów PSP im. Stanisława Hadyny, czyli była „ludówka”. Gmina przy współpracy z dyrekcją polskiej podstawówki przygotowuje już projekt remontu. – *Poza tym zamierzamy odnowić także boisko szkolne ze sztuczną nawierzchnią oraz wybudować chodniki koło nowych boisk dla dzieci* – dodał Wróbel.

Transgraniczna kanalizacja

WĘDRYŃIA (hs) – Zorganizowanie kanalizacji w gminie zostało podzielone na trzy etapy. Pierwszy, który obejmuje najrozszelejniejszy teren, jest już realizowany. – *Jeżeli wszystko pójdzie według planu, pierwszy „wykop” zostanie zrobiony pod koniec tego roku* – zapowiedział wicewójt Wędrzyna **Bogusław Raszka**. Pierwszy etap powinien być zakończony najpóźniej w roku 2010. Najwięcej prac zostanie przeprowadzonych w przyszłym roku. Dla gminy będzie to o tyle trudna sytuacja, gdyż w tym samym czasie Czeskie Koleje będą przeprowadzały tu budowę nowego korytarza.

Drugi etap budowy kanalizacji obejmuje Wędrzynie Zaolzie. – *Tutaj mamy w zasadzie gotową dokumentację techniczną budowy* – przyznał B. Raszka. – *Ukończenie jest realne w ciągu trzech, czterech lat*. Trzeci etap jest niczym innym jak dokończeniem pierwszego etapu. – *Przed paru laty mieliśmy już przygotowaną dokumentację, ale w międzyczasie wyrosło na tym terenie tyle nowych domów, obiektów, że trzeba przygo-*

tować jej uzupełnienie – przybliżył problem B. Raszka.

W związku z tym, że partnerska gmina Golezów również boryka się z problemem budowy kanalizacji, postanowiono przygotować wspólny projekt na uzyskanie finansów z funduszy europejskich. Golezów jest partnerem wiodącym w tym wniosku. Ubiega się o fundusze na wybudowanie części kanalizacji w Golezowie. – *My w tym wniosku mamy zawartą dokumentację do trzeciego etapu budowy kanalizacji* – powiedział B. Raszka. Według jego słów, sporządzenie dokumentacji będzie kosztować ok. 2 mln koron. Zakończenie ostatniego etapu budowy kanalizacji jest przewidziane najwcześniej za pięć lat. – *Naszym marzeniem jest, by równocześnie z kanalizacją został położony kabel telewizji kablowej* – dodał B. Raszka. Dzięki temu do wielu miejsc dotarłyby programy polskiej telewizji, które nie wszędzie są dostępne. Telewizja kablowa oferuje również podłączenie do Internetu oraz telefonii kablową.

Ciekawostki

O papieżu przed laty

We Włoszech ukaże się książka o Benedyktie XVI, napisana – jak twierdzi wydawca – 24 lata temu przez przedstawiciela Kościoła, kryjącego się pod pseudonimem Adeodato Blanco. Wydawca książki twierdzi, że jej maszynopis, pochodzący z 1984 r., otrzymał w 2001 r., a więc na cztery lata przed śmiercią Jana Pawła II i wyborem obecnego papieża, który przyjął właśnie takie imię. Książka pt. „Wspomnienia przyszłego Benedykta XVI” opowiada o papieżu, który wstrząsnął fundamentami Kościoła i podjął bardzo trudne, ale nieuchronne decyzje, by nie dopuścić do odejścia od nauczania Chrystusa. Papież przedstawiony jest jako osoba odważna,

prowadząca mediacje między mocarstwami. W książce znajduje się między innymi fragment o wizycie biskupa Rzymu w zniszczonej Jerozolimie, gdzie narażając własne życie głosi świadectwo pokoju Chrystusa.

Uzależniony od śmieci

Pewien emeryt z angielskiego hrabstwa Gloucestershire jest uzależniony od zbierania śmieci i nigdy nie wychodzi z domu bez zapasowego worka. 76-letni Stan Stone nie potrafi spokojnie przejść ulicą, nie robiąc przy okazji porządku. Pewnego razu zebrał w ciągu zaledwie jednego tygodnia aż 22 worki śmieci. Mężczyzna twierdzi, że zaczął dbać o swoją dzielnicę po śmierci żony, kiedy odkrył, że brakuje mu ciekawych zajęć.

moim zdaniem

ELŻBIETA PRZYCKO

Optymistą być

Wszyscy chyba się zgodzą, że pojawienie się dwujęzycznych tablic nie jest spowodowane tym, jakoby polska ludność zamieszkująca Zaolzie czeskich napisów nie rozumiała, lecz ze względów zgoła innych. I dlatego naprawdę szkoda, że po drugiej stronie Olzy, gdzie nam przecież teraz bliżej i łatwiej niż kiedyś, usłyszeć jeszcze można takie wypowiedzi: – *W Czeskim Cieszynie mają polskie napisy, a u nas co – nikt na to nie wpadł, żeby w Cieszynie czeskie wprowadzić*. Dalej następuje pochwała czeskich władz, które zrealizowały tak wspaniały pomysł... No cóż, takiej niewiedzy Zaolzie już się dziwić przestali, a jednak, chociaż wiele razy zwracałam na to uwagę, muszę z ręką na sercu przyznać: jest lepiej i łatwiej niż kiedyś, którą usłyszałam od znajomego, trochę tylko ten optymizm zachwiała.

Nic to. Może być gorzej. Podczas gdy dwujęzyczne tablice zawisają na coraz to nowych ulicach czy obiektach, za Olzą wciąż mówi się o morawsko-śląskim „kraju”, miast po prostu o województwie, burmistrzów czeskich miast uparcie nazywa się starostami (czyli w Polsce – przewodniczącymi powiatu), a ostatnio ulicę Tovární w Czeskim Cieszynie dziennikarz – domorosły bohemista – przetłumaczył jako ul. Towarową, choć w rzeczywistości jest Fabryczną. Ręce opadają. Ja jednak ciągle twierdzę, że jest lepiej i wiedza o Zaolziu coraz większa, tylko jak widać – na razie pobieżna.

pryzcko@glosludu.cz

Najwyższy czas na podatki

REGION (dc) – Podatnicy zwlekają ze składaniem zeznań podatkowych. Według statystyki urzędów skarbowych zarządzanych przez Izbę Skarbową w Ostrawie, z poszerzonych godzin urzędowania, które zostały wprowadzone w zeszłym tygodniu, skorzystało jak na razie mniej osób niż w ub. r. Przeszło 60 proc. osób fizycznych składających zeznania, korzysta z możliwości wspólnego rozliczania się z małżonkiem.

Ostateczny termin składania zeznań podatkowych do podatku dochodowego przypada w tym roku na poniedziałek 31 bm. Do końca marca US będą przyjmować peten-

tów w dni powszednie codziennie aż do godz. 18. Niektóre US będą czynne również w najbliższą sobotę w godz. 8-12. Na naszym terenie dotyczy to urzędów w Karwinie, Orłowej, Hawierzowie i Frydku-Mistku.

Jak podaje rzeczniczka Izby Skarbowej w Ostrawie, **Petra Homolová**, za opóźnione złożenie deklaracji podatkowej US może powiększyć aż o 10 proc. kwotę podatku obliczoną przez podatnika. Dalsza kara, w postaci odsetek, które obecnie wynoszą 17,5 proc. p. a., grozi za opóźnione zapłacenie podatku. Przypomnijmy, że termin zapłacenia podatku dochodowego mija wraz z terminem składania zeznań podatkowych.

Województwo...

Dokończenie ze str. 1

– *To projekt unikalny na skalę Republiki Czeskiej* – powiedział „GL” **Tomáš Vašica**, kierownik oddziału informatyki Urzędu Wojewódzkiego. – *Chcielibyśmy, by mapa rozszerzała się o tereny przygraniczne – tak na polskiej, jak i na słowackiej stronie*.

Mapę można zobaczyć na portalu internetowym województwa oraz w wybranych centrach informacji (m.in. w Czeskim Cieszynie, Frydku-Mistku, Jabłonkowie, Ostrawie), gdzie dodatkowo uzupełniona jest o trójwymiarowe fotogramy najciekawszych obiektów.

Wojownicza owca

Policja niemiecka poszukuje właściciela owcy, która prześcignęła samochodowy patrol policyjny i zatakowała psa policyjnego. Zwierzę, które przebiegło z prędkością ponad 50 km na godzinę przez wioskę Guenter, przeskoczyło policyjną blokadę, poturbowało psa i spokojnie pobięło na pobliską łąkę, gdzie zaczęło się paść.

Duchy – wandale

Policja rumuńska zamknęła śledztwo w sprawie aktów wandalizmu w wiosce Lilieci uznając, że dewastacja miejscowych domów jest wynikiem działania... duchów. Kiedy mieszkańcy nawiedzonych domów skarżyli się na rozbijane okna, latające w powietrzu rowery

i zdmuchiwanie mimo braku wiatru świece, ich podejrzenia zostały wysłane, jednak po zapoznaniu się z sytuacją oficerowie śledczy stwierdzili w raporcie, że dziwne wydarzenia naprawdę mają paranormalne przyczyny.

Trzymetrowy paragon

Pewna Brytyjka, która kupiła w lokalnym sklepie trzy kawałki materiału, dostała z kasy 3-metrowy paragon, ponieważ komputer wystawił rachunek na każdy centymetr tkaniny.

Kobieta musiała czekać na wydruk z kasy aż 15 minut, zaś pracownicy sklepu przepraszała ją tłumacząc, że błąd komputera jest wynikiem niedoskonałości nowego systemu.

Wagarowicze pod kontrolą

Wagary to sposób na nie zawsze dobrze rozumianą przez nieletnich wolność. Mogą niestety sprzyjać sytuacjom, podczas których dochodzi do czynów zabronionych. Aby zmniejszyć plagę wagarowiczów, patrole policyjne w większych miastach organizują przedpołudniowe „naloty” na najczęściej odwiedzane przez nich miejsca – kawiarenki internetowe, centra handlowe, punkty gastronomiczne, kina, parki, pizzerie, rejon basenów, place zabaw i skwery.

– Zimą jest nam o wiele łatwiej, gdyż wagarowicze przesiadują w pomieszczeniach zamkniętych. Kiedy jest ładna pogoda, zmieniają miejsca pobytu, wychodzą w plener, co utrudnia ich lokalizację – twierdzą strażniczki z sekcji ds. nieletnich i sekcji profilaktyki szkolnej w Hawerowie i w Ostrawie. – Uczniów, którzy w czasie wylegitymowania powinni być na lekcjach, odprowadzamy do rodziców, a o wagarach powiadamy szkołę. Wszystkie sprawy związane z nieletnimi przekazywane są także pracownikom wydziałów ds. socjalnych przy UM. Ucieczki ze szkoły mogą świadczyć o demoralizacji. Nie jesteśmy bowiem pewni, czy to pierwszy wybrzyknął, czy nie. Nie karzemy nikogo, jednak dyrekcje szkół na pewno wyciągają konsekwencje wobec swoich podopiecznych.

Niektórzy z legitymowanych przyznają się od razu do wagarów,

jak 13-letni Roman, uczeń jednej z hawierzowskich podstawówek, którego funkcjonariusze spotkali w kawiarence internetowej. Inne, bo w tym przypadku chodzi o dwie trzynastoletki kontrolowane w miejskiej restauracji przez wspólny patrol karwińskich strażniczek oraz pracownik magistratu, twierdziły, iż

Fot. MAREK SANTARIUS

wstąpiły do lokalu w drodze od dentysty. Część nastolatków-wagarowiczów przyznaje, że głównym powodem ucieczki ze szkoły było nieprzygotowanie się do lekcji. Są tacy, którzy boją się chodzić do szkoły, bo są szykanowani przez swoich kolegów lub mają problemy w rodzinie.

– Te dzieci, które notorycznie wagarują, nie wierzą w siebie. Jakby już same siebie skreśliły. Czasem snują nierealne wizje, że będą sławnymi piłkarzami, modelkami, prezesami. W środku myślą inaczej. A wiadomo, że to zdolne dzieciaki, które w innych okolicznościach, rodzinach, osiągnęłyby wiele – twierdzi psycholog **Alena Konvičná**.

Rodzice oraz opiekunowie powinni zdać sobie sprawę z tego, że za nieusprawiedliwione lekcje swoich pociec mogą stać przed sądem i mogą być oskarżeni o zaniedbanie opieki nad dzieckiem, a także trafić do więzienia. Mogą też zapłacić grzywnę lub stracić prawo do zasiłku na dzieci.

Najskuteczniejszą metodą na rozwiązanie problemu wagarów jest dobry i systematyczny kontakt szkoły z rodzicami. – *Niestety o taki kontakt trudno w dużych szkołach. Dlatego w małych wiejskich szkołach, gdzie uczeń nie jest anonimowy, wagarowiczów prawie nie ma. Są raczej w miastach, gdzie można zgubić się w tłumie – twierdzą pracownicy poradni pedagogiczno-psychologicznych. Dostrzegane jest także jeszcze inne zjawisko, którego skutkiem bywają wagary, kłopoty w nauce i kłopoty wychowawcze z młodzieżą. To problem rodzin tymczasowo „rozbitych”, np. przez zarobkowe wyjazdy rodziców za granicę, gdy dziecko pozostaje pod opieką babci lub kogoś z rodziny.*

WANDA KULA

Trudna droga do Archiwum

W istniejącym od 1947 roku PZKO dopiero w 1992 r. przystąpiono do fachowego uporządkowania materiałów archiwalnych. Był po temu czas najwyższy, zwłaszcza że dotychczas składowano je byle jak, często przemieszczano z miejsca na miejsce, a kilka prób ich uporządkowania kończyło się niepowodzeniem. Dojrzało przekonanie, że zadaniem Archiwum Związkowego jest zachowanie dla potomnych całokształtu dokumentacji o dorobku, potknięciach i ofiarności bazy członkowskiej, zrzeszającej przez kilkadziesiąt lat w szeregach PZKO połowę wszystkich Polaków żyjących na Zaolziu. Archiwum Związkowe służy nie tylko administracji Zarządu Głównego, ale również Miejscowym Kołom, sekcjom, zespołom, klubom, komitetom itp. w ich codziennej pracy związkowej i narodowej, a właściwie całej polskiej społeczności zaolziańskiej.

Zadania uporządkowania Archiwum Związkowego ZG PZKO w myśl obowiązujących ogólnokrajowych przepisów podjął się w drugiej połowie 1992 roku świeżo emerytowany archiwista Huty Trzynieckiej, Stanisław Zahradnik. Pracował na pół etatu, później tylko kilka godzin w tygodniu. W momencie przystąpienia do pracy, materiały w objętości ok. 150 metrów bieżących znajdowały się w dwóch małych pomieszczeniach oraz w registraturach poszczególnych wydziałów ZG PZKO, ułożone częściowo w regałach, skrzyniach, biurkach, na podłodze, większością bez segregacji na materiały archiwalne i przeznaczone do makulatury. Nie istniały żadne przepisy związkowe o archiwum, nie było też pracownika odpowiedzialnego za prowadzenie czynności archiwalnych. Taki stan powodował kłopoty z utrzymywaniem odpowiedniego systemu w agendzie. Sytuację jeszcze bardziej pogarszały przeprowadzki siedziby ZG PZKO, podczas których materiały w nieodpowiedni sposób przechowywano (część nawet została zalana, na szczęście bez większych szkód).

W dochoowanym materiale pojawiają się pewne luki: w pierwszym okresie działalności Związku (1947-1949), dokumentacji gospodarczej z lat 50. i 60., w materiałach redakcji „Zwrotu”, Teatru Lalek „Bajka”, w wydawnictwach związkowych oraz w materiałach zlikwidowanych Miejscowych Kół. Jest też trochę materiałów przedwojennych organizacji polskich. Selekcje materiałów, nie zawsze przeprowadzane fachowo, przebiegły w latach 1964, 1969, 1979 i 1989. Z około 150 metrów bieżących materiałów wydzielono do makulatury 65 m b., reszta stanowiła załączek archiwum związkowego.

Zmiany zaistniały w ZG PZKO w 1994 roku na skutek radykalnego obcięcia dotacji państwowych, redukcji stanu pracowników, likwidacji niektórych referatów i wynajmowania pomieszczeń w siedzibie ZG dla celów zarobkowych, spowodowały niekontrolowany napływ materiału do archiwum, co z kolei komplikowało dotychczasowy tryb porządkowania.

Uporządkowane materiały ułożono w normalizowanych pudłach archiwalnych, częściowo w segregatorach i rulonach. Przeznaczone dla tych celów dwa pomieszczenia, odpowiadające obowiązującym normom, znajdują się w siedzibie ZG PZKO w Czeskim Cieszynie.

Końcowym efektem każdego uporządkowanego zespołu archiwalnego jest inwentarz.

Z dniem 31 grudnia 2007 roku Archiwum Związkowe PZKO w Czeskim Cieszynie obejmuje cztery zespoły zinwentaryzowane, jeden zespół nieuporządkowany i dwa zbiory bez ewidencji. Ogółem jest to 3503 jednostek inwentaryzacyjnych, 882 jednostek ewidencyjnych i 130 metrów bieżących materiału archiwalnego, muzealnego i bibliotecznego.

Opis stanu Archiwum ZG PZKO na dzień 31 grudnia 2007 roku sporządziłem na zakończenie mojej przeszło piętnastoletniej pracy związanej z uporządkowaniem i inwentaryzacją Archiwum Związkowego. Pracę wykonywałem w trudnych warunkach lokalowych, bez nowoczesnego wyposażenia technicznego, ale z wydatną pomocą Biura-Sekretariatu ZG PZKO. Wydaje mi się, że nie był to zmarnowany czas.

Teraz pozostaje moim gorącym życzeniem, by Archiwum Związkowe nie pozostało martwym ciałem, ale nadal służyło swym celom oraz by zapewniono mu dalszą stałą opiekę. Wydaje się, że **Marian Steffek**, który podjął się tego zadania, zapewni dalszy byt tej placówce.

STANISŁAW ZAHRADNIK

Fot. archiwum

Stanisław Zahradnik

marionetki

FELIETON HALINY SIKORY

„No i mómy po świąntach” – zawołała Prezesowa do Marynki przez okno. „Zaś jóm diabli prziniesli” – mamrotał pod nosem Mąż Marynki, który trzymał nogę w gipsie na krześle.

Prezesowa weszła do kuchni i popatrzyła na niego: „Tóż jak se czujesz?”. Twarz Męża Marynki zmieniła wszystkie kolory świata. Po chwili z udawanym spokojem odpowiedział: „Jak człowiek z nogóm w gipsie”.

Prezesowej niby zrobiło się przykro. „No dyc ni możesz być na mnie zły. Jo źle nie chciała”. Marynka wybuchła śmiechem: „No nic złego se nie stało. Mało brakowało, my se rozdłi przez ciebie. Ale musimy ci powiedzieć, że przez to wszystko my mieli w tym roku spokojne świąnta i jo ci za to dziynkujym”.

Prezesowa trochę nie rozumiała wypowiedzi Marynki. Ale że ta postawiła przed nią placek i kawę, to przestała drążyć temat. Za to Marynka chciała bardzo szybko jej wszystko opowiedzieć. Siadła więc przed nią i zaczęła: „Bo widzisz. Chłop mo noge w gipsie i nigdzi chodzić ni może. Tóż ani polywać w poniedziałek nie szał. Bo jo mu cały czas mówiy, że je na polywani za stary. Ón mi dycki, że ón to dlo wnuków robi a że tyn ziynć je teraz taki moderni a z wnukami nie chodzi. Okazało se, że moderni ziynć poszeł z wnukami na polywani, aji do nas zaszli. Potym zaś wylazło szydło z miecha, że óni i tak dycki obo łazili, yny przed nami babami se nie prziznali. A że mój chłop nie szał polywać, tóż siedziół dóna. I taki ci my mieli piekne świąnta w tym roku. Prezesowo, jo ci tak dziynkujym”. Marynka objęła Prezesowę za szyję i tak tuliła z radości, aż Mąż musiał zareagować: „Uż jóm tela nie pucz, bo uż ji łoczy na wyrch wylazły”. Prezesowa wypuszczona z objęcia zakasłała i złapała nareszcie oddech.

Po czym usłyszała: „Teraz zech ci żywot uratował. Ale wierz mi, że je to ostatni roz. Dyc jo gwóli ciebie miół zepsute całe świąnta. A ani troche nie szło o to polywani a tyn śmiertgust. Dyc mnie starego uż to babski piszczyni raczyj do szału niż do ekstazy doprowadzo. Idzie o to, że óna, moja baba, miała pilota od telewizora. Jo w gipsie, tóż zech se ku niymu nie dostał. A tak całe świąnta nic inszego yny seriale. Mi z tego uż zaczęło normalnie na mózg iść. Poważnie teraz myślým o tym, że ty wszystkie telewizory pozwym do Sztrasburga. Dyc to je normalnie molestowani ludzi. Żodne porzónadne filmy, żodne ciekawe programy, yny seriale. A jak ni seriale, tak ty gupi programy, co to w nich śpiywajóm, ci, co nie umióm, albo tańcujóm ci, co drugim po palcach drepszóm. A mnie za chwile szlag trefi” – zawołał Mąż Marynki i kręcił się w te i we wte.

„Co mu je?” – zapytała przerażona Prezesowa. „Ón fakt zwariował po tych serialach? Co jak to spotko aj mojigo chłopca?”

„Nic, świyrzbi go ta noga pod gipsym” – odpowiedziała spokojnie Marynka.

Prezesowa sięgnęła więc do swojej dużej torby i wyciągnęła olbrzymie druty do ręcznych robót. I z tymi drutami w stronę Męża Marynki ruszyła. Temu zrobiło się słabo. „Marynko, jo ci mówił, że se to wszystko eszcze źle skónczy a że Prezesowo czystych intencji ni mo. Dyc óna mnie chce jeglicami zabić!”. A Prezesowa wsunęła drut pomiędzy nogę i gips: „A teraz se możesz dropać. Człowiek chce dobrze, a i tak tego nie docynióm”. Mąż Marynki się nareszcie podrapał, a kiedy mu już ulżyło, popatrzył na Prezesowę i uśmiechnął się do niej: „Tak można cie eszcze kiedysi uratujym”.

sikorova@glosludu.cz

Jeglice

Święto teatru

Ludmiłka wróciła właśnie z zakupów. W koszyku niosła jajka i mąkę, postanowiła bowiem upiec najwspanialszy w świecie placek z kruszonką. Resztę potrzebnych składników miała już w domu, bo zostały jeszcze ze świątecznych wypieków. Weszła do przedpokoju, zauważyła, że z dużego pokoju dochodzą jakieś dziwne dźwięki. A trzeba wam wiedzieć, że szuflada, w której mieszka Głosik i Ludmiłka, ma dwa pokoje – przedpokój i kuchnię. I właśnie z dużego pokoju dochodziły jakieś dziwne dźwięki. Ludmiłka postanowiła to szybko sprawdzić. Zajrzała więc do dużego pokoju i mało brakowało, a zemdlaby na miejscu. Głosik przemeblował go nie do poznania i pomiędzy dwa fotele powiesił najpiękniejsze zasłonki Ludmiłki. To były właśnie te zasłonki, na które Ludmiłka wydała większość swoich oszczędności!

– Głosiku! Co ty najlepszego zrobiłeś – pisała tylko.

– Jak dobrze, że wróciłaś, Ludmiłko. Mamy jeszcze bardzo dużo pracy, a goście przyjdą już za dwie godziny – odpowiedział Głosik, który wcale nie zauważył, co Ludmiłka do niego powiedziała.

– Goście?! – pisała Ludmiłka jeszcze cienie niż poprzednio.

– No goście, zaprosiłem znajomych i przyjaciół krasniali – odparł spokojnie Głosik.

– Zdemolowany duży pokój, bałagan w całym domu, a ty gości zapraszasz – Ludmiłka odzyskała głos i wrzasnęła, ile sił w płucach i strunach głosowych miała.

– Co ty się tak denerwujesz. Przecież sprzątałaś przed świętami. A goście nie przychodzą porządku oglądać, a teatr – odpowiedział nadal spokojnie Głosik.

Ludmiłka musiała usiąść. To jednak było za wiele wrażeń dla tak małej istotki, jaką była Ludmiłka.

– A ciasto? – zapytała tylko.

– Ciasto przyniosą wiewiórki. Z orzechami podobno – odpowiedział Głosik. – A teraz pośpiesz się i przygotuj krzeselka na widowni.

– Na jakiej widowni? – Ludmiłka cały czas nie rozumiała, co tu się dzieje.

– Ludmiłko. Te zasłony na fotelach to scena teatrzyku kukielkowego. Kukielki przyniosą krasnale, które mają nawet przygotowany wspaniały spektakl. A teraz trzeba tylko przygotować salę teatralną. Nanosić krzesel i foteli i wyciemnić okna. No i zapalić lampki jako reflektory. Przecież dzisiaj jest Międzynarodowy Dzień Teatru! – wytłumaczył jej Głosik.

Nareszcie Ludmiłka zrozumiała. Na chwilę postanowiła zapomnieć

Światowy festiwal

Pomimo tego, że teatr liczy sobie już ładnych kilka tysięcy lat, dopiero od niedawna ma swoje święto. Międzynarodowy Dzień Teatru po raz pierwszy obchodzono 27 marca 1962 roku. Datę tę wybrano na pamiątkę Światowego Festiwalu „Teatr Narodów”, który rozpoczął się 27 marca 1957 w Paryżu. Było to niezwykle wydarzenie, bo po raz pierwszy spotkali się reżyserzy, aktorzy i widzowie z całej Europy, która była wówczas podzielona.

Co roku 20 marca obchodzony jest także Międzynarodowy Dzień Teatrów Dzieci i Młodzieży. A teraz już ostatnie pytanie na dziś. Czy wiecie, gdzie narodził się nasz europejski teatr? Oczywiście, w starożytnej Grecji. Przedstawienia odbywały się w specjalnie zbudowanych amfiteatrach, na wolnym powietrzu. Teatry przypominały nieco dzisiejsze stadiony i mogły pomieścić nawet do 30 tysięcy widzów. Aby uzyskać odpowiednią akustykę, ustawiano na widowni specjalne miedziane naczynia. Aktorami byli wyłącznie mężczyźni – grali w maskach i poruszali się w butach na wysokich, drewnianych podszwach, tzw. koturnach. Do dziś dnia wystawiane są doskonale sztuki starożytnych dramaturgów.

Myszka Ernestynka

o swoim cieście i o porządkach i pomóc Głosikowi. Wszak święto teatru jest tylko raz w roku.

KROPKA

DOMY I ŚWIETLICE PZKO (49) Nowy Bogumin

Dnia 16 listopada 1947 r. odbyło się zebranie założycielskie Miejscowego Koła PZKO w Nowym Boguminie. Na czele Związku stanął **Alfred Kocur**. Pezetkaowcy nie posiadali jeszcze własnej siedziby, dlatego zmuszeni byli pracować w wynajmowanych lokalach. Dopiero w 1974 roku dzięki staraniom ówczesnego prezesa **Józefa Króla** otwarto Dom PZKO. Przy jego budowie ogółem odpracowano ponad 5 tys. godzin w czynnie społecznym. Obiekt ten jest własnością Koła, które wynajmuje go również na imprezy innym organizacjom. Niedawno został odnowiony i zmodernizowany. Obecnie pezetkaowcy szykują się do wymiany drzwi wejściowych

oraz ułożenia nowych parkietów.

Wewnątrz Domu znajduje się jedna duża sala oraz jedna mniejsza. Jest i kuchnia. W piwnicy znajdował się także bar i druga kuchnia, jednak powódź z 1997 roku spowodowała tu dość poważne szkody. Obecnie były bar służy jako magazyn, natomiast kolejne pomieszczenie jako szatnia.

Dodajmy, że z inicjatywy pezetkaowców założono w 1962 r. w Boguminie Park im. Fryderyka Chopina, w którym odsłonięto tablicę pamiątkową na cześć tego wybitnego kompozytora. Na wniosek polskich działaczy radni miasta nazwali plac dworcowy im. Adama Mickiewicza.

CZESŁAW GAMROT

Dom PZKO w Nowym Boguminie jest usytuowany w samym sąsiedztwie byłej polskiej szkoły.

Cześć Kochani!

Czy lubicie ten moment, kiedy milknie wyciemniona sala, a scena wypełnia się światłem i gwarem? – to początek Wielkiego Patrzenia...

Teatr może być okazałym gmachem z wielką salą z rzędami krzesel i dużą sceną, ale może też obyć się bez budynku, sceny i kurtyny. Teatr może znaleźć się wszędzie... Taki teatr uliczny może grać wprost na ulicy lub miejskim placu. Teatr Telewizyjny przychodzi do nas do domu, nie ma sceny, kurtyny, nie ma w nim biletów, dzwonek na przerwę. Jest jednak coś, bez czego teatr nie istnieje. Czy już wiecie? To aktor i widz. Kiedy więc wybieracie się do teatru, pomyślcie sobie, jacy jesteście ważni – bez was nie byłoby wcale teatru!

Jaki teatr lubicie najbardziej? Sądzę, że jest to teatr kukielkowy! W waszych szkołach kilka razy w roku gości nasza kochana „Bajka”! Występują w niej lalki ożywione przez aktorów, którzy użyczają im

Życzenia „Bajce” składali przedszkolaki z Oldrzychowic.

swego głosu albo grają razem z lalką. Warto przypomnieć, że Teatr Lalek „Bajka” obchodzi właśnie piękny jubileusz 60-lecia swej działalności! W tym okresie podbił sobie serca tysięcy widzów na Śląsku Cieszyńskim. Jeżeli chcecie złożyć „Bajce” życzenia urodzinowe i wyrazić jej swą sympatię i uznanie, to

skorzystajcie z zaproszenia kierowniczkę TL „Bajka” Pawełki Niedoby i przyjdźcie na jubileuszowy spektakl już jutro 28 marca o godz. 17. Pękająca w szwach sala wdzięcznych widzów będzie dla aktorów tym najcenniejszym podarunkiem urodzinowym!

Myszka Ernestynka

◀ Krzyżówka

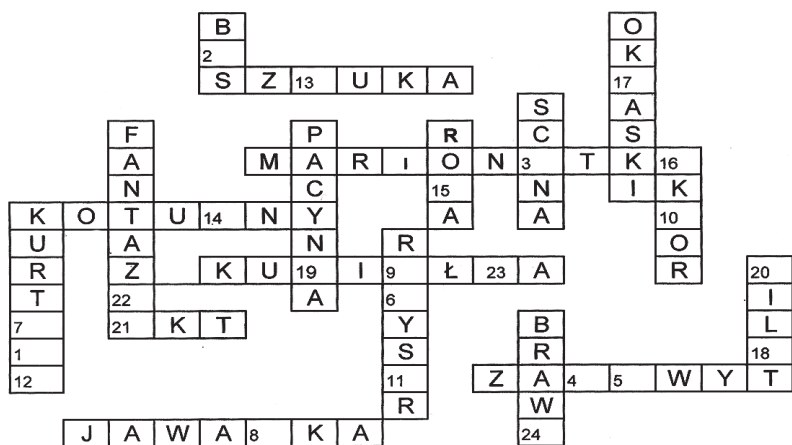
Jeżeli chcecie dowiedzieć się czegoś więcej o teatrze, to zapraszam do poszukiwania ciekawostek dotyczących sztuki scenicznej – w książkach, czasopiśmie, w Internecie. A dla tych, co lubią gimnastykować swoje szare komórki, przygotowałam taką oto teatralną uzupełniankę.

Uzupełnij wyrazy. Litery oznaczone cyframi od 1 do 24 przenies do kratek niżej. To będzie rozwiązanie.

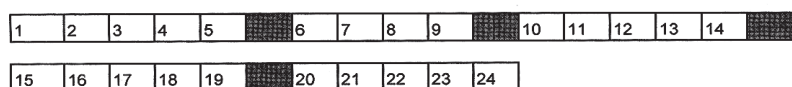
Miłej zabawy życzy Myszka Ernestynka

Rubrykę przygotowała:

HALINA SIKORA

Rozwiązanie krzyżówki:

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyń. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: sikorova@glosludu.cz, z dopiskiem Głosik.

Wak powiedziec

Miły Lojzku!

Tak żech se Ci dziwoł na ty zprawy internetowe, jak tam pisali o tej kalamicie, co se to stała na dálnicy D1. To było straszne. Troche śniegu spadło, wozowka zamarzła i nieszczęsni gotowe. Je żech zwiedawy, czy przidóm na to, gdo jako piyrwszy dostól smyka. Bo ci dalsi už jak na biežicim pasu jedyn do drugiego wjechali. Jak se przedstawim, że bych tam jechoł z dzieckami, kierych ni móm, ale gdybych ich miol a musiol tam tela godzin stoć w tej zaciep z dzieckami, tak mi normalnie włosy na cieie stowajóm. To musialo być straszne. Eszce że tam nie było żodnej smrtelnej obieti a yny tela ranienyh. Ale jak wszyscy przekraczujóm powolónóm rychlost a nie przispusobujóm rychlost powietrnostnim podminkóm, tak to tak potym wyglóndo.

Franta

Kochany Franciszku!

Nie wiem, czy masz rację w sprawach drogowych, bo się na tym nie znam. Natomiast w sprawach językowych kulejesz okrutnie. A więc: w Internecie czyta się wiadomości, a nie zprawy. Też czytałem o sparaliżowanej komunikacji (nie kalamicie) na autostradzie (nie dálnicy) D1. Śnieg spadł na jezdnię (nie wozowke). Ja też jestem ciekaw (nie zwiedawy), czy uda się ustalić, kto piyrwszy wpadł w poślizg (nie dostól smyka) i kto zawinił całe nieszczęście. Ten Twój biežici pas to nic innego jak taśma produkcyjna. Też nie umiem sobie wyobrazić (nie przedstawic) stania w korku (nie zaciep) tak długo z dziećmi. Dobrze, że skończyło się bez ofiar smrtelnych (nie smrtelnej obieti) i było tyl-

ko tylu rannyh (nie ranienyh). Na pewno na winie stało przekraczanie dozwolonej szybkości (nie powolónej rychlosti) a jazdę samochodem trzeba dostosować (nie przispusobic) warunkom pogodowym (a nie powietrnostnim podminkóm). Nie mam racji?

Alojzy

Zprawy – wiadomości
Kalamita – tu: sparaliżowana komunikacja
Dálnica – autostrada
Wozowka – jezdnia
Zwiedawy – ciekaw
Dostać smyka – wpaść w poślizg
Biežici pas – taśma produkcyjna
Przedstawic – wyobrazić
Zacpa – korek
Smrtelne obieti – ofiary smrtelne
Ranieny – ranny
Powolóno rychlost – dozwolona szybkość
Przispusobic – dostosować
Powietrnostni podminki – warunki pogodowe (hs)

ale heca!

Pietroszek je człowiekym ciyrpliwym, ale pamiętliwym. Teściowa przez kiela roków dobrego słowa do niego ni miała, widziała w nim jyny wszystko, co złe.

A miyszkali Pietroszkowie na ostatnim piętrze wieżowca. Kieregosi dnia teściowa kozała zięciowi umyc okna. Żle sie tam ty okna otwiryaly, ale w końcu ustapiły. Wtedy Pietroszek łap teściowóm, wystawił jóm przez okno i prawi:

– Wiysz, mój starzyk zakatrupił teściowóm sikiyrom. Mój tata utopił swojóm w studni. Ale jo sie w nich nie wdoł, puszczył cie wolno!...

Nowoczesna Kobieta

Ja go zmienię!

Ciągle nie brak kobiet zakochujących się w mężczyznach posiadających te cechy charakteru, które psychologowie i terapeuci z poradni małżeńskich nazywają szczególnie niebezpiecznymi dla wzajemnego współżycia. Kolejne pokolenia kobiet wstępują w związki z chorobliwymi zazdrościami, skąpcami czy pedantami w przekonaniu, że gdy będą cierpliwe i konsekwentne, uda im się zmienić charakter partnerów.

Psychologowie widzą sprawę jasno: zmiana charakteru to zwykły mit. – *Im dłużej pracuję z ludźmi, u których zmiana charakteru byłaby jak najbardziej pożądana, tym większym jestem pesymistą* – napisał w jednej ze swych książek psycholog **Oldřich Matoušek**. – *Widoczna zmiana na lepsze u osób dorosłych jest zjawiskiem niezmiernie rzadkim, i to nawet wtedy, gdy z osobą pracuje zespół wyszkolonych psychoterapeutów, doradców i pedagogów. Sukcesem jest, gdy uda się przynajmniej nauczyć daną osobę rozpoznać, które cechy jej charakteru są szkodliwe i doprowadzić do tego, by starała się pokłamać ich przejawy.*

Kobieta, która zakocha się w alkoholiku lub narkomanie, wie przynajmniej, że jej partner jest czło-

wiekiem problemowym. Lecz te cechy, o których wspominaliśmy na wstępie – zazdrość, pedanteria, skąpstwo – robią początkowo wrażenie cech dodatnich. Jest zazdrosny?

To dlatego, że mnie kocha. Liczy każdy grosz? To przecież ładnie, że oszczędza! Pedantycznie dba o porządek? Takiego to już w ogóle niczego nie można zarzucić – nie chcemy przecież bałaganiarza...

Życie z podobnymi mężczyznami zacznie jednak wkrótce przypominać piekło. Tym bardziej, że osoby te cechuje często również skłonność do agresji. – *Mąż jest niewiarygodnie za-*

zdrośny – pisze na forum internetowym 40-letnia Anna. – *Było błędem, że wyszłam za niego, ponieważ klócił się już przed ślubem. Wierzyłam, że się zmieni. Lecz po ślubie sytuacja jeszcze się pogorszyła. Nigdy nie mogłam mieć nawet przyjaciółki. Gdy byliśmy na balu, za każdym razem skończyło się na tym, że zrobił mi awanturę, gdy ktoś zaprosił mnie do tańca. Podejrzewał mnie nawet*

wtedy, gdy odwiedzałam w szpitalu chorą matkę. Cierpię na depresję, stany lękowe, nie mogę spać... Chciałabym się z nim rozwieść, lecz boję się jego reakcji. Jest nieobliczalny, obrzuca mnie takimi wyzwiskami, że wstydziałabym się je powtórzyć...

Życie z pedantem jest niewiele lepsze od życia z zazdrościkiem. Z reguły cechuje go kompletny brak humoru. Nieustannie poucza, sprawdza, wydaje szczegółowe, często absurdalne polecenia. Nim należe woda do czystej szklanki wyjętej z szafki, wpięrow obejrzy ją w świetle, a potem raz jeszcze umyje. Gdy żona zetrze kurz z półki, sprawdzi, czy zrobiła to dokładnie. Pedant bywa w dodatku często człowiekiem nieustannie naburmuszonym i kompletnie nietowarzystkim.

Ładnie jest być optymistką. Lecz rozważając związek z mężczyzną, którego cechy budzą w nas mieszane uczucia, lepiej zrobimy... umykając mu jak najszybciej z drogi. (dc)

mój relaks

Masaż rozluźni ciało

Masaże, czyli zabiegi fizjoterapeutyczne polegające w swej klasycznej formie na wykonywaniu rękoma specjalnych chwytów oddziałujących na ciało, stosuje ludzkość w celach relaksacyjnych i leczniczych od czasów starożytności. Początkowo były uzupełnieniem obrzędów religijnych, później stały się częścią medycyny ludowej. Kolebką masażu są Indie i Chiny, zaś w starożytnej Grecji masowano sportowców przed zawodami, natłuszczając ich ciała oliwką. Istnieje cały szereg gatunków masażu: tajski, indonezyjski, punktowy (czyli akupresura), spor-

towy, podwodny, wibracyjny, drenaż limfatyczny i wiele innych. Dziś również u nas w wielu miejscach można korzystać z dobrodziejstw masażu przeprowadzanego przez wyszkolonych fizjoterapeutów. **Monikę Siostrzonek** z Cz. Cieszyńska poprosiliśmy o krótką charakterystykę trzech popularnych rodzajów masażu – tajskiego, chińskiego i limfatycznego.

Masaż tajski to zespół technik rozluźniających mięśnie, stawy, stopy, kręgosłup. Otwiera i oczyszcza drogi energetyczne, usprawnia pracę organów wewnętrznych, usu-

wa stres. Dochodzi do rehabilitacji i regeneracji organizmu poprzez usuwanie bólów kręgosłupa i mięśni, do poprawy krążenia krwi. Masaż ten przeprowadza się na macie na podłodze, w luźnym stroju. *Masaż chiński* polega na stymulacji konkretnych punktów akupresury. Masaż ten rozluźnia, usuwa dolegliwości fizyczne, jak i negatywne emocje i niepokój.

Masaż (drenaż) limfatyczny detoksykuje ciało, regeneruje je po wysiłku fizycznym, takim jak sport czy praca, zapobiega powstawaniu żylaków i cellulitis, wzmacnia system odpornościowy organizmu. Poprzez stosowanie specjalnego nacisku i kierunku masażu dochodzi do aktywacji limfy i usunięcia zbędnych produktów przemiany materii. (dc)

Smacznego

Ciastka kawowe z ziemniakami

Składniki – ciasto: 80 g margaryny, 1 jajko, 150 g cukru pudru, 130 g ugotowanych ziemniaków, 750 g mąki mieszanej, szczypta proszku do pieczenia, 10 g kawy. Krem: 2 dl mleka, 2 łyżki mączki skrobiowej, 80 g cukru, 2-3 łyżki mocnej kawy.

Przygotowanie: Ucieramy margarynę z jajkiem i cukrem. Dodajemy ugotowane, przetarte przez sito ziemniaki, mąkę z proszkiem do pieczenia, kawę i wszystko razem mieszamy. Ciasto wykładamy na posmarowanej tłuszczem i posypanej mąką blasze (warstwa ciasta powinna wynosić ok. 3 cm) i pieczemy w średnio nagrzanym piekarniku. Gdy ciasto wystygnie, smarujemy je kremem i kroimy. Krem: w małej ilości mleka rozprowadzimy mączkę skrobiową. Resztę mleka z cukrem ogrzewamy, a gdy zacznie się gotować, dodajemy do niego rozmieszana wcześniej w mleku mączkę skrobiową i ciągle mieszamy, aż powstanie gęsty krem. Dodajemy 2 – 3 łyżki mocnej kawy i dobrze mieszamy. (dc)

mój ogród

Warzywa wczesną wiosną

Spragnieni po zimie świeżych warzyw, kupujemy w sklepach soczyste wyglądające kępi rzodkiewki, młodego szczypiorku czy koperku. Wczesnowiosenne nowalijki, które można obecnie nabyć w większości sklepów, są jednak nafaszerowane chemią, kilkakrotnie spryskane środkami przeciwgrzybowymi oraz przenawożone w celu minimalizacji strat wywołanych nieodpowiednimi o tak wczesnej porze warunkami uprawy. Jeżeli chcemy dostarczyć naszemu organizmowi dostatek witamin bez zbędnego balastu chemicznego, lepiej zrobimy, hodując warzywa na przyspieszony zbiór we własnych ogródkach. Najlepiej nadają się do tego celu tunele foliowe oraz szklarnie. Już pod koniec marca możemy zasiać pod osłoną rzodkiewkę, rzodkiew, sałatę, rukolę, szpinak. Przejściowe ochłodzenia nie zaszkodzą tym roślinom, pod warunkiem, że rozsądę okryjemy podwójną warstwą agrowłókniny. Pod osłoną można też pędzić cebulę, szczypio-

rek, pietruszkę, selery. Niskim tunelem foliowym można okryć również zagon z rabarbarem, dzięki czemu już w kwietniu będziemy mogli zjadać się jego świeżymi ogonkami liściowymi.

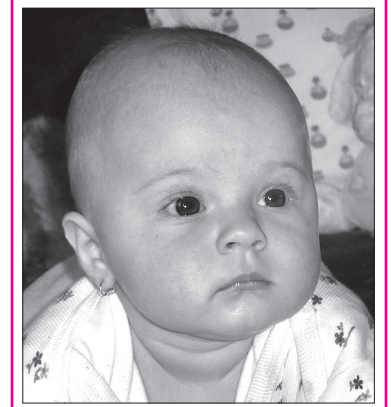
Najpopularniejszą nowalijką jest rzodkiewka, wykazująca dużą odporność na niskie temperatury. Świeżą rzodkiewkę można jeść z całymi liśćmi, które są nawet bogatsze w składniki odżywcze niż same tylko zgrubienia korzeniowe. Mniej znaną, lecz wykazującą wysokie wartości odżywcze i dietetyczne, jest rzodkiew biała. Kolejne popularne warzywa wczesnowiosenne to sałata (zawiera wiele witamin, związków żelaza i wapnia) i kalarepa (wysoka zawartość witaminy C). Od połowy kwietnia sadzimy rozsądę brokułów (wit. A, C, PP, B oraz związki soli mineralnych). Wyżej podane warzywa można zbierać już po 30 – 40 dniach od posadzenia rozsady.

Źródło: Poradnik Ogrodniczy

Opr. (dc)

Witamy...

OLA to pierworodna córka państwa Hanki i Romana Kotulów z Hawierzowa. Urodziła się 5 kwietnia 2007 r. w szpitalu w Hawierzowie, ważąc 2,95 kg i mierząc 49 cm. Imię zawdzięcza dziewczynka bohaterce „Potopu” Henryka Sienkiewicza – ulubionej książki taty Romana. Aleksandra to imię greckiego pochodzenia, odpowiednik męskiego imienia Aleksander, które oznacza *obrońcę ludzi*. Charakteryzuje osobę odpowiedzialną, mierzącą wysoko, dbającą o dyscyplinę i porządek.

Aleksandra obchodzi imieniny 21 kwietnia.

UWAGA, RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć Waszych pociech, które przyszły na świat w ostatnich miesiącach. Prócz zdjęcia prosimy o informacje na temat imion i nazwiska rodziców, daty i miejsca urodzenia dziecka oraz jego wagę urodzeniową i wzrost, ewent. dane nt. rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przysyłać na adres: chlupova@glosludu.cz lub klasyczną pocztą na adres Redakcji.

Kolumnę przygotowała:

DANUTA CHLUP

moje zdrowie

Bezsenna

Ile godzin na dobę należy spać, by być zdrowym i wypoczętym? Dorosły człowiek – według zaleceń lekarzy – powinien spać średnio 7 – 8 godzin, lecz są też tacy, którzy potrzebują nawet 10-godzinne snu, oraz ci, którym wystarczy spać 5 – 6 godzin. Jeżeli czujemy się wypoczęci i pełni energii po śnie krótszym niż „przeciętnym”, nie ma sensu zmuszać się do dłuższego spania. Stosunkowo dużo ludzi skarży się na bezsennność. Z punktu widzenia

medycyny o bezsenności mówimy wtedy, gdy człowiek regularnie nie może zasnąć wieczorem przez czas dłuższy niż 30 minut, lub też gdy budzi się w nocy więcej niż 4 razy, nie mogąc zasnąć co najmniej przez 3 minuty.

Osoby cierpiące na bezsennność powinny przestrzegać następujących zasad:

- Kłaść się spać w dobrze wentylowanym i chłodnym pokoju (17 – 20 st. C);
- Kłaść się spać i wstawać co dzień o tej samej porze – również wtedy, gdy nie muszą iść do pracy;
- Nie zajmować się przed snem pracą umysłową, nie rozstrzygać problemów, lecz przeciwnie – zrelaksować się odpowiednio dobraną muzyką czy też np. kąpielą;
- Kolację jeść najpóźniej 3 godz. przed udaniem się na spoczynek, unikając potraw ciężkostrawnych i z ostrymi przyprawami;
- Po kolacji udać się na krótki spacer, lecz nie gimnastykować się już i nie uprawiać sportu;
- Od późnego popołudnia nie pić kawy, czarnej ani zielonej herbaty i napojów energetycznych;
- Nie palić, ponieważ nikotyna pobudza, ani też nie pić alkoholu, ponieważ obniża jakość snu;
- Wypić przed snem szklankę ciepłego mleka;
- Sypialnię wykorzystywać tylko do spania (lub seksu), w łóżku nie czytać oraz nie oglądać telewizji.

Opr. (dc)

Telewizja

CZWARTEK 27 MARCA

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 27 marca 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Pani Pająkowa i jej przyjaciele ze Słonecznej Doliny - Wielki artysta 8.55 Świnka Peppa - Tajemnica 9.05 Kuchcikowo - gotowanie na ekranie - Rodzinny obiadek 9.20 Moje smakołyki - Leonie w Szwajcarii 9.35 Nastoletni geniusze 10.05 Żywioły 10.18 Pan Śmieć 10.20 Pełnosprawni 10.40 Z EUROpą na ty - jak zdobyć pieniądze 11.10 Moda na sukces (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Europa bez miedzy (mag.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.55 Broń palna, zarazki i stal - Na podbój tropików 14.30 My, wy, oni 15.00 Wiadomości 15.10 Bracia i siostry (film USA) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Niewinność na sprzedaż 22.00 Sprawa dla reportera 22.40 Archangielski (film bryt.) 23.30 Lossskot! 0.00 Cud purymowy 1.00 Świat islamu 1.45 Był taki dzień 27 marca 1.48 Notacje - Zofia Helwing.

■ TVP 2

6.35 Statek miłości (s.) 7.35 Świat królika Piotrusia i jego przyjaciół 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 Święta wojna - Heavy Metal - Krupniok 11.40 Dr Quinn (s.) 12.30 Koło fortuny 13.05 Nasz park 14.15 ...z Mazurskiej Nocy Kabaretowej 14.30 Z kabaretowego archiwum 14.40 Gliniarz i prokurator - Szkoda, że cię tu nie ma (s.) 15.40 Barwy szczęścia (s.) 16.45 Czerdziestolatek - Gra wojenna, czyli na kwaterze (s.) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu 20.05 Barwy szczęścia (s.) 21.05 Rodzina Trendych - Męskie sprawy 21.35 Dr House (s.) 22.25 Policjanci z Pitbulla 22.30 Warto rozmawiać 23.30 997 (mag.) 0.00 Panorama 0.20 Ulica Męczenników 1.35 Miasteczko Twin Peaks (s.) 2.20 Sekcja 998 - Doświadczony kierowca.

■ TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności

NIWINNOŚĆ NA SPRZEDAŻ

obyczajowy, 100 min, USA/Kanada 2005

TVP 1, czwartek 27. 3., godz. 20.20

Reżyseria: Pierre Gang

Występują: Mimi Rogers, J. R. Bourne, Sarah Lind, Tamara Hope i inni.

16-letnia Mia Sampson mieszka z matką. Abby boryka się z problemami finansowymi. Dziewczyna jest rozsądna i dobrze wychowana, ale w głębi duszy zazdrości innym koleżankom. Darzy uczuciem Justina Johnsona, który nie zwraca na nią uwagi. Pewnego razu Mia wraz z przyjaciółką przebywa w centrum handlowym, gdzie odbywa się konkurs młodych talentów. Malcolm Lowe, właściciel agencji modelek, dostrzega ją i proponuje jej pracę. Dziewczyna zaczyna robić karierę. Wszystko się zmienia, gdy zdjęcia modelki trafiają za jej zgodą na stronę internetową.

7.50 Narciarski weekend 8.00 Serwis info 8.02 Gość poranka 8.15 Serwis info 8.20 Serwis ekonomiczny 8.35 Korespondent TVP o poranku 8.45 Na co dzień 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.01 Studio Senat 16.30 Serwis info 16.45 Aktualności 16.50 Program publicystyczny 17.00 Narciarski weekend 18.00 Aktualności 18.45 Nasz reportaż 19.05 Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 19.50 TV Katowice zaprasza 20.01 Minęła 20-ta 20.30 Serwis info 20.35 Minęła 20-ta 21.05 Telekurier bliżej ciebie 21.30 Serwis info 21.45 Aktualności 22.16 Ekonomia i rynek (mag.) 22.30 Serwis info 0.04 Tajemnice Chin - Żywe smoki 0.33 Wielka Europa - kierunki w architekturze 1.04 Minęła 20-ta 1.45 Serwis info 2.11 Ekonomia i rynek (mag.).

■ POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.15 Adam i Ewa (s.) 6.45 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 7.30 Wielka wygrana (teleturniej) 8.30 Kameleon (s.) 9.30 Stan wyjątkowy 10.30 Beverly Hills 90210 (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Zamiećmy się żonami 13.00 I kto tu rządzi? 13.30 Świat według Kiepskich - Mamut (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 15.15 Daleko od noszy - Klinika piękności (s.) 15.50 Wydarzenia 16.25 Interwencja (mag.) 16.50 Beverly Hills 90210 (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Tylko miłość (s.) 21.00 Gwiazdny cyrk 23.05 Synalek (film USA) 1.00 Miasto zwycięzców (teleturniej) 2.00 Nocne randki.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Klip Klap (pr. muz.) 9.50 Papuga (film TV) 10.00 Dziewczyna na moście (film USA) 11.15 Wieczór kawalerski (film TV) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Ćwiczmy z TVC 14.25 Czas dla rodziny 14.50 Cudowny świat: Człowiek a technika (s. dok.) 15.15 Legendy Kung Fu (s.) 16.00 Złote rączki 16.15 Meduza (lista przeb.) 16.45 Zaczarowane przedszkole 17.15 AZ-kwiz 17.35 Stop 17.40 Czarne owce (pr. publ.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.15 Ogród - to sztuka (mag.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Taggart (film br.) 21.10 Śladami gwiazd 21.40 Program dyskusyjny 22.35 Poker (mag.) 23.05 Jednostka spraw zamkniętych (s.) 23.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.55 Na osłep 0.25 Musicblok 0.50 Według prawa 1.20 Ten nasz czeski charakter.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na tropie 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.50 Żywe serce Europy 12.00 Pod pokrywką (mag. kul.) 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Po czesku 12.55 Ten nasz czeski charakter 13.25 U nas w Europie 13.35 Labirynt 14.05 Bajka 15.05 Magazyn paraolimpijski 15.30 Tajemnice dzikiej natury (cykl dok.) 16.00 Rodzina, szkoła i ja (mag.) 16.20 Komunikacja to zabawa 16.35 Diagnoza 16.55 Poradnik zdrowotny 17.10 Wiadomości w języku migowym 17.15 Buly (mag. + transmisja meczu hokeja) 20.00 Zmiany doliny (dok.) 21.00 Historie.cs 21.55 Piękne zguby (talk show) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Sport 23.10 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 23.25 Klub Filmowy: Ryszard III (film br.) 1.05 Q (mag.).

SYNALEK

thriller, 115 min, USA 1993
Polsat, czwartek 27. 3., godz. 23.05

Reżyseria: Joseph Ruben
Występują: Macaulay Culkin, Elijah Wood, Wendy Crewson, David Morse, Daniel Hugh-Kelly i inni.

Po śmierci matki 12-letni Mark Evans trafia do domu swoich krewnych. Tam pomocną dłoń wyciąga do niego kuzyn, Henry (Macaulay Culkin). Niestety, niewinnie wyglądający Henry to w rzeczywistości złośliwy i podstępny mały zbrodniarz.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Hotel Hansson (s.) 9.25 Nadbagaż (film USA) 11.20 Ulica (s.) 12.05 To morderstwo, napisała (s.) 13.00 Lenssen i spółka (s.) 13.25 Veronica Mars (s.) 14.20 O.C. (s.) 15.10 Smallville (s.) 16.00 Odłożone sprawy (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Bez śladu (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.15 Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) 22.10 Skazany na śmierć (s.) 23.05 Adwokat diabła (film USA-niem.) 2.15 Na własne oczy.

■ PRIMA

6.35 Ziemia dinozaurów (s. anim.) 7.05 Laboratorium Dextera (s. anim.) 7.30 Atomówki (s. anim.) 8.00 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.15 Sabrina - nastoletnia czarownica (s.) 8.45 St. Tropez (s.) 9.50 Portowi policjanci (s.) 10.50 Siódme niebo (s.) 11.50 Diagnoza morderstwo (s.) 12.50 Renegat (s.) 13.50 Kości (s.) 14.45 Gotowe na wszystko (s.) 15.40 Kości (s.) 16.40 Zabójcze umysły (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.00 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.50 Milioner (kwiz show) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.15 Najbardziej niesamowite widea świata 22.10 Herosi (s.) 23.10 Z Archiwum X (s.) 0.05 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 0.55 Sexy szansa 1.40 Zadzwoń do jasnovidza.

PIĄTEK 28 MARCA

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 28 marca 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.20 Kwadrans po ósmej 8.35 Fi-fi - Dąbek ogrodnikiem 8.45 Sekretny świat misia Beniamina - Taniec z gwiazdą 9.10 Moliki książkowe, czyli co czytać dziecku 9.20 Kocham muzykę - Marc-André i akordeon 9.30 Tam i z powrotem - Przygoda z bykiem 9.55 Angielski z Jedyńką, czyli The Best Guest Show 10.10 Śpiewać, jak to łatwo powiedzieć 10.40 Z EUROpą na ty - jak zdobyć pieniądze 11.10 Moda na sukces (s.) 12.00 Wiadomości 12.05 Agrobiznes 12.15 Wielkie sprzątanie 12.35 Plebania (s.) 13.00 Klan (s.) 13.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.55 Polska : Chorwacja - Kwalifikacje olimpijskie kobiet w Bukareszcie 15.45 Wiadomości 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Determinator (s.) 21.15 Na granicy ryzyka (film USA) 23.00 Głina 0.55 Bez pardonu - Ella Mae 1.35 Bez pardonu - Nie-

zamknięty rozdział 2.25 O czym marzą tygrysy 2.45 Był taki dzień 28 marca.

■ TVP 2

6.20 Statek miłości (s.) 7.30 Opowieść o Króliku Piotrusiu i o Beatrix Potter 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 Święta wojna - Twarz roku 11.40 Przygoda z piosenką 13.20 KabareTOP czyli Kabaretowa Lista Przebojów 13.40 Wojciech Cejrowski boso przez świat - Oaza wolności 14.10 Duże dzieci 15.00 Gliniarz i prokurator - Szkoda, że cię tu nie ma (s.) 15.50 Barwy szczęścia (s.) 17.00 Tak to leciało! 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.55 Sport-telegram 19.10 Wideoteka dorosłego człowieka - Małgorzata Ostrowska 20.05 Gwiazdy tańczą na lodzie 22.50 Podkomisarz Brenda Johnson 23.40 Policjanci z Pitbulla 23.50 EUROexpress 0.00 Panorama 0.15 Wszyscy moi bliscy 2.00 Lokis - Rękopis profesora Wittembacha 3.40 Ryzykanci.

■ TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Narciarski weekend 8.00 Serwis info 8.02 Gość poranka 8.15 Serwis info 8.20 Serwis ekonomiczny 8.35 Korespondent TVP o poranku 8.45 Gramy dla was 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.03 Studio Senat 16.30 Serwis info 16.45 Aktualności 16.50 Kronika miejska - Rybnik 17.00 Kronika miejska - Katowice 18.00 Aktualności 18.45 Trójwymiar - Magazyn prasy, radia i telewizji 19.15 Trudny rynek 19.35 Wokół nas 19.50 TV Katowice zaprasza 20.01 Minęła 20-ta 20.30 Serwis info 20.35 Minęła 20-ta 21.05 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.16 Ekonomia i rynek (mag.) 22.30 Serwis info 0.03 Półkowniki: „Egzamin dojrzałości” 0.28 Półkowniki: „Wolny zawód” 0.51 Minęła 20-ta 1.33 Serwis info 1.59 Ekonomia i rynek (mag.).

■ POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.15 Adam i Ewa (s.) 6.45 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 7.30 Wielka wygrana (teleturniej) 8.30 Kameleon (s.) 9.30 Stan wyjątkowy (s.) 10.30 Beverly Hills 90210 (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Zamiećmy się żonami 13.00 Tylko miłość (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 15.15 Daleko od noszy (s.) 15.50 Wydarzenia 16.30 Interwencja (mag.) 16.50 Beverly Hills 90210 (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Taxi (film franc.) 22.05 Nikita (film kopr.) 0.45 Czarna Maski II - Miasto masek

TAXI

sensacyjny, 120 min, Francja 1998

Polsat, piątek 28. 3., godz. 20.00
Reżyseria: Gérard Pires
Występują: Samy Naceri, Frédéric Diefenthal, Manuela Gourary, Malek Bechar i inni.

Daniel, były dostawca pizzy, pracuje obecnie jako taksówkarz. Uwielbia szybką jazdę samochodem. Kiedy naciska pedał gazu, nawet radary policyjne nie są w stanie go zatrzymać. Pewnego dnia trafia na policjanta, Emilię, który składa mu propozycję nie do odrzucenia. Daniel musi ją przyjąć, jeśli chce zatrzymać swoje auto: Emilię potrzebuje pomocy przy rozpracowaniu gangu niemieckich rabusiów, napadających na banki w mieście...

2.55 Miasto zwycięzców (teleturniej) 5.00 Music Spot.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Kiedy reżyser szedł do wojska 10.05 Telewizyjne lekcje tańca 10.25 Piosenki na marzec 11.00 Kolorzy życia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Ćwiczmy z TVC 14.25 Czas dla rodziny 14.50 Simpsonowie (s. anim.) 15.15 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 15.40 Lot 29 (s.) 16.00 Sezamkowy angielski 16.15 Ferda (s. anim.) 16.40 Labirynt 17.15 AZ-kwiz 17.40 Sprawa dla ombudsmana 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.15 Mieszkać - to sztuka (mag.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Szpital na peryferiach (s.) 21.00 13. komnata T. Dvořáka 21.30 Talk show Jana Krausa 22.25 Rzym (s.) 23.20 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion 23.25 Losowanie Euromilionów 23.30 Szaleństwa miłości (film USA) 1.00 Wszystko party 1.40 Simpsonowie (s. anim.).

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Z. Matula (dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.50 Żywe serce Europy 12.00 Ogród to sztuka (mag.) 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Game Page (mag.) 13.00 Aleksander, uczeń czarownika (film niem.) 13.15 Straszna historia (s. anim.) 13.40 Złote rączki 14.00 Meduza (lista przeb.) 14.30 Sportowcy świata: Najślynniejsze kluby piłkarskie (cykl dok.) 15.20 Cudowny świat: Człowiek a technika (cykl dok.) 15.45 Tętnice naszej ziemi (s. dok.) 16.15 Kawałek drewna z drzewa (s. dok.) 16.30 Muzeum samolotów (dok.) 16.40 Magazyn Ligi Mistrzów 17.10 Wiadomości w języku migowym 17.15 Buly (mag. + transmisja meczu hokeja) 20.00 Planeta Ziemia (s. dok.) 20.50 Tak jest, panie premierze (s.) 21.25 Elvis Presley (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Sport 23.10 Mała Brytania (s.) 23.40 Gorąca piątkowej nocy 0.30 Czerwoną karzeł (s.) 1.10 Blues i Martin Scorsese.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Hotel Hansson (s.) 9.25 Perry Mason (s.) 11.15 Ulica (s.) 11.55 To morderstwo, napisała (s.) 12.50 Lenssen i spółka (s.) 13.20 Veronica Mars (s.) 14.10 O.C. (s.) 15.05 Smallville (s.) 16.00 Odłożone sprawy (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Bez śladu (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Dwóch gniewnych ludzi (film USA) 22.15 Człowiek demolka (film USA) 0.15 Cień wątpliwości (film USA) 2.00 Strażnik Teksasu (s.).

■ PRIMA

6.35 Ziemia dinozaurów (s. anim.) 7.05 Laboratorium Dextera (s. anim.) 7.30 Atomówki (s. anim.) 8.00 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.15 Sabrina - nastoletnia czarownica (s.) 8.45 St. Tropez (s.) 9.50 Portowi policjanci (s.) 10.50 Siódme niebo (s.) 11.50 Diagnoza morderstwo (s.) 12.50 Renegat (s.) 13.50 Kości (s.) 14.45 Gotowe na wszystko (s.) 15.40 Kości (s.) 16.40 Zabójcze umysły (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.00 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.50 Milioner (kwiz show) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Zgadnij, kim jestem (pr. roz.) 21.15 Dzień Niepodległości (film USA) 0.15 Czekając na sen (film koprod.) 2.15 Sexy szansa 3.00 Zadzwoń do jasnovidza.

Wspomnienia

*Kto kochał – nie zapomni,
Kto znał – niechaj wspomni.*

Dnia 27. 3. 2008 mija 10. rocznica śmierci naszego Kochanego Męża, Ojca i Dziadka

śp. **EUGENIUSZA KACZYŃSKIEGO**

z Suchej Średniej. O chwilę wspomnień proszą żona, syn i córka z rodzinami. RK-056

*Czas mija,
lecz tęsknota i smutek pozostaje.*

Dziś mija 4. bolesna rocznica zgonu naszego Drogiego

śp. inż. **EMILA HILI**

z Orłowej Lutyni. Dnia 10 lipca minie 18. rocznica przedwczesnego odejścia Jego Córki

śp. **HALINY HILA-ŠVADELIK**

Prosimy tych, którzy zachowali Ich w życzliwej pamięci, o chwilę wspomnień. Proszą najbliżsi. GL-046

Co w teatrze

CZESKI CIESZYN – TL „Bajka” zaprasza na przedstawienie pt. „Krzesełwo” 28. 3. o godz. 17.00 do siedziby „Bajki” przy ul. Strzelniczej.

SCENA POLSKA TC – informuje widzów, iż z powodów organizacyjnych spektakl „Okrychy czułości” zostanie zagrany dla grupy CTB wyjątkowo w poniedziałek 31 marca o godz. 19.00 w Teatrze Cieszyńskim. Serdecznie zapraszamy.

SCENA CZESKA – ORŁOWA: Królowa Śniegu (27, godz. 9.30),

▲ **KARWINA:** „Jedna noc na Karłstejně” (28, godz. 10.00, 17.30).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: „Najkrásnější hádanka” (27, 28, godz. 15.30, 17.45); Projekt: Monster (27, 28, godz. 20.00); Ex: „Svatba na bitevním poli” (27, 28, godz. 19.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Kroniki Spiderwick (27, 28, godz. 15.30, 17.45); 3:10 do Yumy (27, 28, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Projekt: Monster (27, 28, godz. 17.30, 20.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Plac Zbawiciela (27, godz. 19.00); Asterix na olimpiadzie (28, godz. 17.00); Skarb narodów: Księga Tajemnic (28, godz. 19.30); **JABLONKÓW –** Pana Magorium cudowne emporium (26, godz. 19.30); **CIESZYN – Piast:** Wyspa Dinosaurów (27, godz. 15.30; 28, godz. 14.30); 10.000 lat p. n. e. (28, godz. 16.15, 18.15, 20.15).

Co na antenie

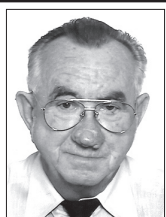
POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 7.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: 19.00, nie: 18.30.

Co w terenie

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska przy ul. Havlička zaprasza na Spotkanie z techniką 1. 4. o godz. 17.00. Na temat „Energia ze słońca” mówić będą inż. Stanislav Szwarz i Viliam Šušal.

Nekrologi

Zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że w wieku 72 lat zmarł

śp. **STANISŁAW OWCZARZY**

z Karwiny Raju. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 28 marca 2008 o godz. 14.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Karwinie Frysztacie. Autobus na cmentarz i z powrotem zapewniony. Siostra z rodziną. GL-204

▲ Biblioteka Miejska zaprasza na „Noc z Andersenem” 28. 3. o godz. 18.00 do biblioteki przy ul. Havlička, w tym roku poświęconej braciom J. i K. Čapkóm.

▲ Serdecznie zapraszamy na Uroczystość z okazji 40-lecia przedszkółka

przy ul. Grabińskiej 5. 4. o godz. 15.00 do Domu Kultury w Kocobędzu. Prosimy o potwierdzenie obecności osobiście bądź telefonicznie (tel. 558 736 962).

▲ Ośrodek „Strzelnica” zaprasza na koncert kapeli „David Kollar Band” 29. 3. o godz. 20.00 do Jazz Klubu.

WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza 1. 4. o godz. 15.00 do Czytelni na spotkanie z panią Otylią Tobiłą.

ORŁOWA – Zarząd MK PZKO z siedzibą w Porębie zaprasza 29. 3. o godz. 15.00 do świetlicy na spotkanie wielkanocne. W programie konkurs na najpiękniejszą pisanekę oraz prelekcja p. Marii Shash na temat Bliski Wschód – świat tradycji i postępu.

LESZNA DOLNA – MK PZKO zaprasza 29. 3. o godz. 17.00 do Domu

DOMY RODZINNE – sprzedaż

Chata rekreacyjna w Rzece, pod lasem. Cena do negocjacji. 777 077 277.

Chata rekreacyjna w Gnojniku, parcela 20 a, możliwość rozbudowy na dom rodzinny. Cena 690 tys. kc. 777 077 277.

Obiekt rekreacyjny w Lesznej Dolnej, z garażem, parcela 20 a włącznie z parcelą budowlaną. Możliwość kolaudacji na mieszkanie. Cena do negocjacji. 777 077 277.

OBIEKTY KOMERCYJNE

Do wynajęcia lokale użytkowe, Cz. Cieszyn, ul. Smetany. 777 077 277.

Sprzedaż warsztatu samochodowego, Cz. Cieszyn. 777 077 277.

Do wynajęcia biura, Cz. Cieszyn. 777 077 277.

PARCELE

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Żuków D., Stanisławice, Gnojnik, Oldrzychowice). 606 757 577.

MIESZKANIA – oferty

Do wynajęcia 3+1 w Cz. Cieszynie, ul. Dworcowa, czynsz 9 000 kc na miesiąc. 777 077 277.

Do wymiany 4+1 państwowe w Trzyńcu za 0+1 (1+1) spółdzielcze w Cz. Cieszynie. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. **Czekamy na oferty.**

CZERNEK
Oferuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

PZKO na przedstawienie teatralne w wykonaniu zespołu teatralnego MK PZKO Wędrzynia pt. „Rybka we czworo” w reżyserii Janusza Ondraszka.

SKRZECZOŃ – MK PZKO zaprasza na tradycyjne powitanie wiosny 29. 3. o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie wystąpi chór mieszany „Hasło” oraz gościnnie zespół szkoły muzycznej w Rychwałdzie.

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe 27. 3. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuszka 2.

KARWINA FRYSZTAT – Chór „Lira” Darków zaprasza na koncert wspomnieniowy w 1. rocznicę zgonu śp. Władysława Winklera 30. 3. o godz. 15.30 do kościoła p.w. Podwyższenia Krzyża Św. w Karwinie Frysztacie.

Oferty

SZUKAMY pani do opieki nad 2-letnim dzieckiem, Trzyniec i okolice. Szczegóły pod nr. tel.: 602 210 514 lub 774 677 810. GL-203

WYCIECZKA do piwniczki winnej 26-27. 4., cena 1350 kc, inf.: 736 736 823, rahuppert@volny.cz. GL-181

MŁODA PARA poszukuje do wynajęcia mieszkanie lub część domu rodzinnego w Cz. Cieszynie lub okolicy, tel.: 608 470 731. GL-197

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 31. 5. wystawa „Robinson Crusoe i siedmiu krasnoludków – Dawna literatura dziecięca i młodzieżowa”. Czynna: wt-pt: 8-18, so: 9-15. **WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja**: czynne codziennie 9-16.

Wystawy

KONGRES POLAKÓW w Cz. Cieszynie, Komeńskiego 4: do 30. 5. wystawa „Bajkowy świat”, czynna po-pt: 9-15.

BIAŁA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 6. 4. wystawa Mirosława Matejki „Obrazy”.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, MUZEUM TECHNIKI w Pietwał-

Firmy budowlane

SWABUD i SWAKOŃ

docieplenie elewacji

przyjmujemy zlecenia na 2008 r.

kom. 776 218 494, 608 556 915

SWABUD-INSIDE

tynki i wylewki (potęry)

wykonywane maszynowo

kom. 774 278 457

Szybka i fachowa realizacja zleceń.

Cieszyn, Puńcowska 93

www.swabud.cz

O JANIE KUBISZU W KLUBIE PROPOZYCJI

Poeta zapomniany?

KARWINA (ep) – Na kolejnym spotkaniu Klubu Propozycji w MK PZKO we Frysztacie przypomniano we wtorek postać **Jana Kubisza**. W tym roku przypada 160. rocznica jego urodzin. – *Na dzisiejsze spotkanie wybrałam postać bardzo ważną dla naszego regionu. W historii Śląska Cieszyńskiego zapisał się na trwałe swoją postawą moralną, postawą społecznikowską i żarliwością patriotyczną* – mówiła **Danuta Ondruch**, kierowniczka Klubu Propozycji. Zwróciła uwagę zebranych słuchaczy na to, że twórczość Jana Kubisza jest właściwie nieznaną, zapomnianą. Kojarzony przeważnie tylko z pieśniami *Phyniesz Olzo* i *Ojcowski dom*, rzadko komu znany poeta, pisarz, społecznik był jednak twórcą bardzo płodnym – jego teksty poetyckie zebrane są w kilku zbiorach, takich jak *Niezapominajka* czy *Spiewy starego Jakuba*.

Danuta Ondruch przedstawiła dokładnie życie i twórczość literacką Kubisza, jego dzieciństwo, atmosferę domu rodzinnego, lata szkolne i pracę nauczycielską – trudny okres germanizacji, a potem odkrywania polskiego języka i budzenia się świadomości narodowej. Przytaczała przy tym jego wspomnienia, spisane w *Pamiętniku starego nauczyciela* oraz fragmenty poematu *Syn marnotrawny*. – *Jan Kubisz był wielkim obrońcą polskości. Jego żarliwości, jego przywiązania do narodu nam dzisiaj brakuje* – taką refleksją oraz odśpiewaniem pieśni *Ojcowski dom* zakończono spotkanie.

JUTRO PODSUMUJĄ POLSKO-CZESKI PROJEKT

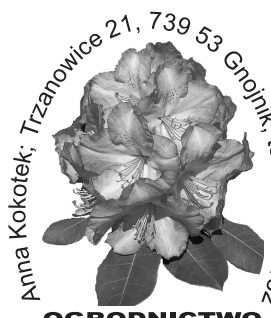
Wspólna historia

CIESZYN (ep) – Kończy się właśnie realizacja polsko-czeskiego projektu „Śląsk Cieszyński: Historia i współczesność we wspólnej Europie”. Jego partnerami są: Regionalna Rada Rozwoju i Współpracy z Trzyńcą oraz Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej. Projekt ma charakter przedsięwzięcia komplementarnego podkreślającego wspólnotę naszej przeszłości i teraźniejszości.

Motywy, niejako pretekstem i osnową, na której zbudowany został cały pomysł, jest symboliczne podsumowanie obchodów 700-lecia powstania wielu miejscowości na Śląsku Cieszyńskim, zarówno po jego polskiej, jak i czeskiej stronie. Głównym założeniem jest przy-

pomnienie uczestnikom projektu i liderom lokalnej społeczności historii Śląska Cieszyńskiego, próba wypracowania wspólnego stanowiska polskich i czeskich historyków na temat niektórych „punktów” w dziejach Śląska Cieszyńskiego oraz promocja jego dziedzictwa kulturalnego.

Jutro w Śląskim Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie o godz. 14.00 odbędzie się konferencja historyczna, podczas której czterech naukowców z Polski i Czech będzie mówiło o wspólnych korzeniach dwóch narodów. Konferencja jest adresowana do nauczycieli, historyków, pasjonatów historii i samorządowców.

Anna Kokotek, Trzanowice 21, 739 53 Gnojnik, tel.: 604353182
OGRODNICTWO

Szkółka drzew i krzewów ozdobnych i owocowych

- ponad 80 odmian różaneczników i azalii wielkokwiatowych, 15 odmian wielkoowocowej borówki amerykańskiej, ponad 150 gatunków iglaków, odmiany jabłoni rezystentne na parcha...

Przykładowe ceny:
Thuja occidentalis - wysokość 80 cm - 50 koron,
50 cm - 30 koron
Borówka amerykańska - owocujący krzew - 100 koron
Torf wysoki - worek 250 l - 250 koron

Międzygeneracyjny Uniwersytet Regionalny przy Radzie Oświaty Zarządu Głównego PZKO zaprasza Szanownych Słuchaczy

w czwartek 3 kwietnia 2008 o godz. 16.00 do auli Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie na kolejny wykład

Dr Heleny Hrapkiewicz z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
»Komunikacja interpersonalna – spotkanie osób«

Najbliższy wykład będzie dotyczył komunikacji interpersonalnej - werbalnej i pozawerbalnej a zwłaszcza zasad dobrej i skutecznej komunikacji. Dr Hrapkiewicz podpowie, co to znaczy dobrze słuchać, jak wczuć się i rozumieć drugiego człowieka, a przede wszystkim co i jak mówić, by się skutecznie porozumiewać. Wyjaśni także, jakie przeszkody mogą wzajemne porozumienie utrudnić. Przedstawiony zostanie również proces spostrzegania drugiego człowieka (m.in. stereotypy, uprzedzenia i dyskryminacja a komunikowanie) i jego wpływ na komunikowanie.

W wykładzie pojawi się także nadal aktualny temat komunikacji międzypokoleniowej (rodzice - dzieci; dziadkowie - wnuki). Dr Helena Hrapkiewicz pracuje na Uniwersytecie Śląskim w Instytucie Psychologii, w Zakładzie Rozwoju i Wychowania. Jest również radną miasta Katowice i pracuje w Komisji Spraw Obywatelskich. Ponadto jest kierownikiem Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Uniwersytecie Śląskim. Przedmiotem zainteresowań Dr Hrapkiewicz jest przede wszystkim człowiek i jego rozwój. Zajmuje się metodologią badań, szczególnie statystycznych w psychologii.

Na wykład wszystkich zainteresowanych serdecznie zaprasza MUDR Danuta Chwajol

dzie, K muzeu 89: do 31. 10. wystawa „Kura albo jajko?"; stałe ekspozycje „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim” oraz „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie**, rynek Mariana 14: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”; do 20. 5. wystawa historyczna „Beskidzka turystyka - 120 lat KČT”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958:** wystawa stała „Orłowa - przeszłość i teraźniejszość”; do 28. 9. wystawa „Autografy czeskich i światowych osobistości ze zbioru Jiřího Hanibala”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17; **PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE w Karwinie, sala wystaw:** „Wpłynęło na wszystko”. Otwarte: po, śr: 8-14, wt, czw, pt: 8-17.

W celu usatysfakcjonowania jak największej liczby naszych korespondentów, prosimy o przesyłanie do rubryki „Z redakcyjnej poczty” oraz „Hyde Park” przyczynków krótkich, zwięzłych i rzeczowych. Tylko takie będą brane pod uwagę. Przypominamy również, że o ich zamieszczeniu na łamach decyduje Redakcja.

Pracowity gródecki rok

W niedzielę 9 marca spotkali się na zebraniu sprawozdawczym w Domu PZKO członkowie MK PZKO w Gródku. Zanim rozpoczęły się obrady podsumowujące ubiegłoroczną działalność, radość i dobry humor wniosły na salę swym programem miejscowe przedszkolaki. Potem w obecności gości: wójta gminy Pavla Tomčali, Tadeusza Wantuły z Kongresu Polaków i przedstawicieli organizacji gminnych rozpoczęły się obrady. Sprawozdanie z poprzedniego roku, wygłoszone przez prezesa Karola Pilcha, było rzeczowym podsumowaniem bogatej działalności Koła, pracy wszystkich klubów w kole działających (Klub Młodych, Klub Kobiet, kółko sportowe i Klub Seniora), odbywających się imprez, współpracy z innymi organizacjami i urzędami, czyli wszystkiego ważnego, co się w Kole i jego Domu działo. Potem przyszła kolej na sprawozdanie finansowe za rok 2007. Wiele uwagi poświęcono też tegorocznemu planowi pracy. Kilka tradycyjnych imprez odbyło się już przed zebraniem: w styczniu Noworoczny Turniej Tenisa Stołowego i wspólny bal z Macierzą Szkolną, w lutym – popularny Bal Ostatkowy. Co nas jeszcze czeka? W marcu – współorganizacja gminnego „Biegu przez Gródek” (w sobotę po Wielkanocy), w maju smażenie jajecznic, w czerwcu – festyn i (być może) Wianki, a w sierpniu – aktywny udział w kolejnym Gorolskim Świątce. Jest w naszym planie również wycieczka, zaś kalendarz imprez zamyka listopadowe „Toczni kapusty” oraz grudniowe spotkanie świąteczne. Do tego trzeba doliczyć imprezy Klubu Młodych, Klubu Kobiet i Klubu Seniora, liczne turnieje organizowane przez kółko sportowe. Nadal będziemy kontynuować dobrze układającą się współpracę ze szkołą, przedszkolem i Macierzą, gródeckim Urzędem Gminnym, różnymi organizacjami działającymi na terenie gminy oraz naszymi przyjaciółmi z innych Kół PZKO i z K-99. Plan obejmuje też prace przy utrzymaniu i zagospodarowaniu Domu PZKO i jego okolicy oraz chatki góralskiej Koła w Jabłonkowskim Lasku Miejskim. Po zebraniu sprawozdawczym odbył się jeszcze sejmik gminny przed Zgromadzeniem Ogólnym KP.

LIDIA KLUZ

Pokaleczona historia

Reaguję na czwartkowy nr „GL” z 21 lutego br., gdzie w rubryce „Domy i świetlice PZKO” 44 pojawiły się dwie nieprawdziwe informacje. Pierwsza – cytuję: „Budynek Domu PZKO w Wędrzynie Zaolziu był pierwotnie czeską szkołą”. Mija się to z prawdą. Był помещением gospodarczym dla miejskiej szkoły wybudowanej w 1908 roku. Czeska szkoła zaczęła funkcjonować od r. szk. 1927/28 i to w prywatnych domach, najpierw pod nr. 300, potem pod nr. 382 aż do roku 1960. W tym roku została otwarta nowo wybudowana czeska szkoła na parceli przeznaczonej na ten cel jeszcze przed wojną. Według kroniki

szkolnej, budynek gospodarczy od roku 1908 był wielokrotnie przebudowywany dla potrzeb: 1. Ochronki (przedszkola), 2. Podwójnej klasy drugiej, 3. Magazynu Volkschule, 4. Placówki milicji (rok 1945), 5. Gabinetu i przedszkola, 6. Czeskiego przedszkola, 7. Warsztatów robót ręcznych, 8. Sklepu spożywczego „Jednota”, 9. Nocowni dla szoferów ČSAD, 10. Gabinetu pomocy naukowych, 11. Domu PZKO. Druga nieprawdziwa informacja: Na zebraniu założycielskim MK PZKO prezesem został Paweł Wapienik, a nie jak podano.

ALFRED ZAHRADNIK
Wędrzyna Zaolzie

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Mam inne zdanie

W sobotę 23 lutego na łamach „GL” pojawiła się wypowiedź Stanisława Zahradnika nt. materiałów opublikowanych przez młodego historyka Grzegorza Gąsiora z Karwiny w kwartalniku „KARTA”. Dziwi mnie wypowiedź p. Zahradnika, który z jednej strony uważa, że myśl i inicjatywa młodego historyka jest słuszną, zaś z drugiej przestrzega, że droga do celu nie jest taka prosta, bo wymaga znacznej wiedzy i doświadczenia. O wiedzę pana Gąsiora bym się nie martwił, bo również go bardzo dobrze znam. Jeśli chodzi o doświadczenia, to właśnie sposób, który pan Gąsior zastosował, a mianowicie nagrania wypowiedzi ludzi, którzy żyli w tych czasach, chyba nie powinien budzić zastrzeżeń. Wypowiedzi te przybliżają bowiem atmosferę tamtych czasów. Chociaż wypowiedzi pana Cedivody nam nie schlebiają, to jednak takie sytuacje się zdarzały nie tylko w 1938 roku, ale i w 1919 roku, z tym, że z przeciwnej strony. Zdaniem p. Zahradnika, na szczególną uwagę zasługuje zdanie: „Przy tym rzetelna wiedza o przeszłości regionu pozostaje w zasadzie nieznaną nie tylko w Polsce i Czechach, ale także wśród mieszkańców Zaolzia”. Z tym twierdzeniem p. Zahradnik nie może się pogodzić. Ale niestety tak jest. Wiele razy podczas moich wizyt w Polsce zagadywano mnie, jak to możliwe, że mieszkam w Czechach, samochód ma czeskie numery rejestracyjne, a oboje z żoną tak dobrze rozmawiamy po polsku. Jeśli zaś chodzi o Czechów, to ci, którzy wiedzą coś niecoś na ten temat, to chcieliby jak najszybciej zapomnieć o 1919 r., gdyż jest to plama na ich honorze, ale przy każdej okazji przypominają nam rok 1938. Dziś ani w Polsce, ani w Czechach to nie temat najważniejszy. Najważniejsze są dobrosąsiedzkie stosunki. Mogliśmy się przekonać o tym, kiedy był tu premier Donald Tusk, a zapytany, czy poruszy przy spotkaniu z premierem Czech sprawę majątków polskich organizacji zagrabionych na podstawie dekretów Beneša, jasno i wyraźnie odpowiedział, pomimo tego, że nasi przedstawiciele przywitani go po kaszubsku – nie! Jeśli chodzi o nasze społeczeństwo, to mogą się założyć, że jeden na pięciu coś na temat historii Zaolzia XX wieku wie. Problemy w tej kwestii mają nawet nauczyciele w naszych szkołach. (...) Na pewno na temat wydarzeń na Zaolziu w latach 1918 – 1920 i 1938 nigdy nie dojdzie między historykami czeskimi, polskimi i zaolziańskimi do jednolitego poglądu. Na koniec osobista refleksja. Czy czasem stara gwardia historyków zaolziańskich z najwyższej półki nie zazdrości odwagi, wiedzy i pewności siebie młodym historykom?

MELCHIOR SIKORA, Karwina

PIŁKARSKI SERWIS PRZED STARTEM WIOSENNEGO SEZONU W I A KLASIE

Ciasno w strefie spadkowej

KS DZIECMOROWICE (4. miejsce)

Elektrycy po spadku z dywizji spowodowanym przez kłopoty natury ekonomicznej całkiem nieźle zaaklimatyzowali się w szóstoligowych rozgrywkach. Z czwartego miejsca tracą do prowadzącego Nowego Jiczyna dziewięć punktów, do drugiej Czeladnej punktów sześć. – *Awans do piątej ligi nie jest w tym sezonie naszym priorytetem* – powiedział „GL” trener **Petr Czyž**. – *Biorąc pod uwagę fakt, że latem ubiegłego roku niewiele zabrakło do tego, by w Dziecmorowicach futbolu w ogóle nie było, z czwartego miejsca na półmetku jesteśmy zadowoleni*. Wiosennego sezonu na pewno nie zaliczy z klubem Jiří Ligocký. Najbardziej doświadczony piłkarz w ekipie Petra Czyža wciąż leczy złamaną nogę. W Dziecmorowicach zabraknie też bramkarza Hájka, Špički, Martinčeka, braci Klimków oraz Sehnala. Z Hawierzowa pozyskano Roberta Schimke i Staufčika, do zespołu wrócił Filip Kadlčák – pamiętający trzecioligowe czasy Dziecmorowic.

Bramkarze – Mirt, Serafin; **obrońcy**: Kněžík, Prokop, Bilous, D. Kulinski, Žáček, Szabo; **pomocnicy**: J. Czyž, M. Kulinski, Zarzycki, Pustay, F. Kadlčák, R. Schimke, Gir; **napastnicy**: Hraško, Čerešňa, Staufčik, Skýba, Ligocký. **Trener**: Petr Czyž.

KS WĘDRYNIA (9. miejsce)

Dziewiątą pozycję na półmetku przyjęto w Wędrzynie z dużym niezadowolaniem. A może być jeszcze gorzej, z klubem pożegnali się bowiem dwaj kluczowi słowaccy piłkarze – Bezák i Němčík. – *Nie ukrywam, że do wiosennego sezonu podchodzę z obawami* – powiedział wczoraj „GL” trener **Ivo Kopka**. – *Postaramy się jednak dokończyć sezon z podniesionym czołem*. Z Gródku wypożyczono Mariusza Szlauera, z Bystrzycy Radima Kop-

kę. Z konkurencyjnych Smiłowic wrócił Petr Bilko, karierę wznowił po pięcioletniej przerwie doświadczony Tomasz Śniegoń. W sprawdzianie generalnym Wędrzyna zremisowała 1:1 z Nawsiem (Cymorek – Lasota).

Bramkarze – Csikán, Carbol; **obrońcy**: R. Kopka, Kuczyński, Divina, Broda, Fójcik, Sikora; **pomocnicy**: Szlauer, P. Bilko, Śniegoń, Šinal, Liberda; **napastnicy**: Cymorek, Sztokowski, Kotas, Chwastek. **Trener**: Ivo Kopka.

ŠMIŁOWICE (10. miejsce)

Pavel Pszczolka z IRP Czeski Cieszyn jest jedynym nowym nabytkiem piłkarzy Šmiłowic przed startem rewanżowej rundy. – *Na zaolziańskim podwórku piłkarskim zrobiło się ostatnio bardzo ciasno. Piłkarze z klasą rozchwytywani są nawet przez kluby z najniższych szczebli rozgrywek. Pieniądze rządzą dziś także amatorskim futbolem* – powiedział ze smutkiem trener Šmiłowic **Štěpán Kufa**, który zdaje sobie sprawę z tego, że jego drużyna powalczy wiosną o uratowanie skóry.

Bramkarze – Ondraszek, Rufer; **obrońcy**: M. Topiarz, J. Topiarz, Szmek, M. Sikora, Bolf; **pomocnicy**: Franek, Słušný, Pszczolka, Górecki, Kohut, Smolka; **napastnicy**: Ganczarzyk, Maj, Michał Szušcik. **Trener**: Štěpán Kufa.

LUTYNIA DOLNA (11. miejsce)

Nowy szkoleniowiec Lutyni Dolnej Bronisław Reli, który ma za sobą karierę trenerską w niższych klasach piłkarskich w Polsce, zwabił do zespołu dwóch polskich piłkarzy – stopera Szymona Smolnika (Gorzycy) i napastnika Krzysztofa Płaczka (Rogowo). – *Obaj powinni być wzmocnieniem drużyny* – stwierdził dla „GL” **Bronisław Reli**. Lutynia straciła natomiast swojego reżysera gry, do Piotrowic powędrował bowiem Posel. Forma Luty-

ni Dolnej stoi pod dużym znakiem zapytania. Podczas turnieju Refotal Cup podopieczni trenera Bronisława Reli zbierali ciężki, tam jednak Lutynia Dolna rywalizowała przeważnie z o klasę lub dwie lepszymi od siebie zespołami.

Bramkarze – Mrázek, Zobal; **obrońcy**: Smolnik, R. Matys, A. Matys, Zuček, J. Vanečko, Chalupa; **pomocnicy**: P. Vanečko, Habrda, Čief, Figura, Hanusek, Přeček, Piksa, Kudlík; **napastnicy**: Osička, Habrda, Płaczek, Konečný. **Trener**: Bronisław Reli.

KS STONAWA (12. miejsce)

Zespół Stonawy w jesiennym sezonie spisywał się koszmarnie. Dwunasta lokata w tabeli była przedsmakiem radykalnych zmian, jakie nastąpiły w tym klubie w okresie zimowym. Podziękowano więc Šurinowi, Matwijkowowi, Koláčkowi i Špinarowi. – *Drużyna potrzebowała zastrzyku świeżej krwi* – skomentował te zmiany kierownik klubu **Jiří Frait st.** Do Stonawy przyszli: Wodecki, Sehnal (Karwina), Minarik (Piotrowice), Sztokowski (Datynie D.), Varga (Sucha G.), Karkoška (Hawierzów). Stonawianie triumfowali w turnieju „B” w ramach Refotal Cup w Olbrachcicach, wczoraj po zamknięciu tego numeru w sprawdzianie generalnym zmierzli się z Olbrachcicami.

Bramkarze – Janovský, Glogár, Ptáček; **obrońcy**: Janáček, Szczygiel, Čamaj, Bystroň, Minarik, Ševců; **pomocnicy**: Dluhoš, Vodák, Franc, Hawlášek, Sehnal, Wodecki, Sztokowski, Varga, Karkoška, Poledník; **napastnicy**: Petruša, Frait, Loder, Kahák. **Trener**: Miroslav Sikora.

JANUSZ BITTMAR

Sport Polski

● »PASY« HOKEJOWYM MISTRZEM POLSKI. Hokeiści Cracovii zostali mistrzami Polski. Po zwyciężonych spotkaniach finałowych „Pasy” pokonały GKS Tychy 4:2.

● TYLKO DWA MEDALE PŁYWAKÓW. Słabo spisali się polscy pływacy podczas mistrzostw Europy w Eindhoven. Biało-czerwoni tylko dwukrotnie stanęli na podium – Paweł Korzeniowski wywalczył srebro na 200 m stylem motylkowym, a Mateusz Sawrymowicz – brąz na 1500 m stylem dowolnym. Dwa lata wcześniej w Budapeszcie Polacy wywalczyli osiem medali (w tym pięć złotych). Zawiodła Otylia Jędrzejczak, której wciąż brakuje limitu olimpijskiego.

● JUTRO POZNAMY NOWEGO TRENERA KADRY SKOCZKÓW. Na jutrzejszym posiedzeniu zarządu PZN ma zapadnąć decyzja o wyborze nowego trenera kadry skoczków narciarskich. Niewykluczone, że działacze PZN postawią na Łukasza Kruczka, asystenta zdymisjonowanego Hannu Lepistöe. (jb)

W zaległym meczu 1. kolejki I B klasy Jabłonków zremisował 3:3 (0:1) z Gródkiem. Na sztucznym boisku w Nawsiu gole zdobyli: Straka, Zbončák, T. Cieslar – Duda 2, Pindák. Na najbliższy weekend zaplanowano start I A, I B klasy oraz rozgrywek powiatowych.

Turniej w piłce halowej opanowały Orły Zaolzia

W minioną sobotę drużyna piłkarska Orłów Zaolzia zwyciężyła w turnieju w halowej piłce nożnej Old Boy's w Trzyńcu. W turnieju wystartowało dziesięć drużyn – nie zabrakło uczestnika z Polski i Słowacji. Orły Zaolzia w finale pokonały 3:0 Karwinę, z którą w fazie grupowej zremisowały 1:1.

Rywalizację podzielono na dwie grupy. Pierwsze cztery drużyny walczyły dalej (według klucza rozgrywek turniejowych) systemem pucharowym. Drużyna Orłów Zaolzia (nazwana przez organizatorów Białe Orły) w grupie zasadniczej wygrała trzy mecze i jeden zremisowała, co dało jej pierwszeństwo w grupie z dorobkiem 10 pkt i bilansem 8:5. Bramki w fazie grupowej zdobyli: Barczok 4, Bizoň 3, Franek. W 1/8 finału Orły pokonały drużynę Wędrzyna 6:2 (Barczok 2, Bizoň,

Fukała, Kluz, Franek). W półfinale spotkały się z faworytem rozgrywek, drużyną ČSSD Cz. Cieszyn, w składzie której grali m.in. niedawno jeszcze ligowi piłkarze – bracia Šulákové czy Hadrava. Orły zwyciężyły 4:2 po bramkach Barczoka (2), Bizonia i Fukały. W finale Orły spotkały się z drużyną z Karwiny, wygrywając 3:0 (Guňka, Fukała, Barczok).

– *To bardzo budujący sukces* – powiedział „GL” kapitan i menedżer Orłów Zaolzia, **Andrzej Bizoň**. – *Kalendarz spotkań na ten rok jest bogaty, a punktem kulminacyjnym będzie prestiżowy jubileuszowy X Turniej Mniejszości Narodowych w RC organizowany przez Senat Parlamentu RC, który odbędzie się w Pradze*.

ORŁY ZAOLZIA: Foltyn – Suszka, Kluz, Franek, Guňka, Barczok, Bizoň, Fukała, Glac. (jb)